

Lord

genaamd
De groote

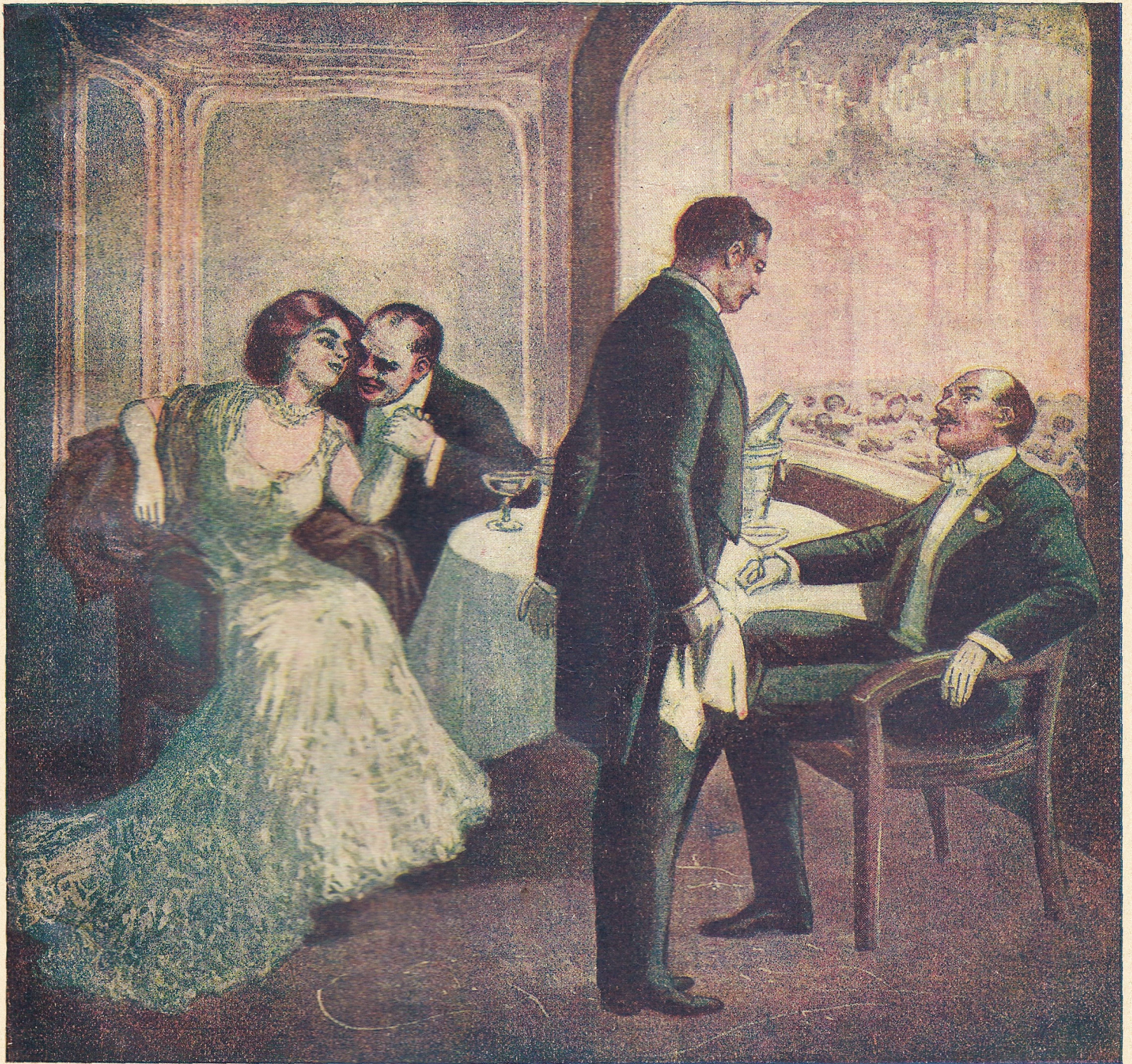
Lister

Raffles
Onbekende.

No. 57.

De Millioenerfenis.

10 cents.
België 25 cent.

„Waarom bedient je collega ons niet meer?“ vroeg de advocaat den detective.

TANDMIDDELEN L. POOL & ZONEN munten uit door
kwaliteit en billijken prijs.

Elke aflevering bevat een volledig verhaal.

UITGAVE VAN DEN „ROMAN-BOEKHANDEL VORHEEN A. EICHLER“, SINGEL 236, — AMSTERDAM.

EERSTE HOOFDSTUK.

De kantoorchef.

„Ik weet niet wat je altijd weer in Berlijn te zoeken hebt,” sprak Brand tot zijn vriend John C. Raffles, toen zij over de markt gingen, nadat zij juist bij Asschinger hadden ontbeten.

„Ik heb nu eenmaal een voorliefde voor de hoofdstad van het Duitse Rijk,” antwoordde Raffles, „de menschen bevallen mij hier, in elk geval beschouw ik mijn verblijf in deze stad steeds als een kleine herstellingskuur, omdat mijn maag, die door de zware spijzen geheel van streek is geraakt, door de Duitse keuken weer beter wordt.”

„Gij zijt een eigenaardig mensch,” sprak Charly Brand, „ter wille van de keuken behoeft ge toch niet naar Berlijn te gaan! Neem een Duitse keukenmeid in betrekking, dan hebt ge hetzelfde genot thuis!

Ik moet eerlijk bekennen, dat het mij in Berlijn niet bevalt. Er is mij hier te veel politie!”

„Onzin”, lachte Raffles, „wat gaat jou de Berlijnsche politie aan! Ik zou niet weten, wat je met ze te maken hebt. Doch kom nu mede, wij zullen gindsche straat doorgaan. Ik wil het oude gedeelte van Berlijn eens bekijken, waarvan ik zooveel heb gelezen.”

Toen zij verscheidene kleine, nauwe en donkere

straten waren doorgegaan kwamen zij weder over een brug in de Wallstraat.

Aandachtig keek Raffles naar de aan de huizen bevestigde naamborden der firma's en Charly Brand die dit opmerkte vroeg:

„Zoek je hier iemand, die je kent?”

„Dat niet,” antwoordde Raffles, „doch ik stel er belang in, wat voor lieden in dit donkere en bouwvallige stadsgedeelte wonen en waarmede zij den kost verdienen.”

„Men zou eigenlijk nauwelijks gelooven, dat hier een zaak kan bestaan.”

Op dit oogenblik bleef hij staan, vestigde zijn oogen op een groot blikken uithangbord en sprak:

„Natuurlijk, iets dergelijks als dit hier had ik wel verwacht! Ik vermoed, dat deze persoon mij niet geheel en al onbekend is.

Weet je, het trekt mij aan om eens te zien en uit ondervinding te leeren kennen, welke smerige en duistere zaken het zijn, die deze soort lieden ten koste hunner medemenschen drijven!”

„Ach, bemoei je daar toch niet mede,” antwoordde Charly Brand, „het schijnt je altijd weer aan te lokken om de misdaden van je medemenschen uit te vinden!

Jammer, dat je geen detective bent geworden."

„Ik heb je reeds eenmaal gezegd, dat ik het beroep van detective als iets halfs beschouw.

Ik voer met mijn beroep, dat voor mij een sport is, een strijd tegen de groote schurken, wien ik eenvoudig datgene afneem, wat zij zelf gestolen hebben! Dat is meer waard dan het beetje werk van een gewoon detective!"

„Zonder twijfel," antwoordde Charly Brand, „doch het heeft helaas dit nadeel, dat men je voor je handelingen evengoed als een schurk gevangen neemt! Dat wil zeggen," voegde hij er aan toe, „wanneer men je te pakken krijgt!"

„Weet je wat," sprak John C. Raffles, „ik heb een idee.

Jij kunt een plezierreis naar Parijs of ergens anders heen ondernemen en ontmoet mij dan vandaag over vier weken weder te Londen.

Dan wacht je op mij thuis in mijn villa te Hyde-park, ik zal in dien tijd probeeren een betrekking bij dezen booswicht aan te nemen."

„Je schertst toch zeker?" vroeg Charly verwonderd. „Jij wilt een betrekking aannemen?"

„Dat is in het geheel niet belachelijk, mijn waarde Charly. Wanneer ik er toe besluit, een betrekking aan te nemen, heeft dit een bijzondere reden."

„Dat geloof ik," antwoordde de jonge man, „zonder reden zou je het niet doen. Doch ik vrees, dat het jou slecht zal bevallen, om ondergeschikte te zijn!"

„Dat hangt er geheel en al van af," antwoordde Raffles. „Ieder mensch kan het zich in zijn betrekking zoo aangenaam mogelijk maken. En nu verzoek ik je, een oogenblik te wachten."

Hij liet Charly Brand staan en ging naar het oude, bouwvallige huis in de Wallstraat, waar zij juist voor stonden en waarvan het naambord hun vroeger reeds was opgevallen.

Het uiterlijk van het gebouw was smerig en onoogelijk. Een verwaarloosde stoep van een grauwe kleur voerde naar de eenige etage.

Van de stoep kwam men in een gang, waarop drie deuren uitkwamen, die vroeger wit waren geweest, doch nu vuilgrijs waren.

Die deur, die tegenover de stoep was, droeg hetzelfde groote blikken uithangbord als aan de voorzijde van het huis, met den naam van Karel Lurwas, maar er onder stond: „Informatiebureau, instituut voor detectives en bemiddeling voor betrekkingen".

Daarnaar te oordeelen moest Karel Lurwas van alle markten thuis zijn.

Raffles, die zeer eenvoudig gekleed was en er absoluut niet opvallend uitzag, opende de deur naar de kamer aan de rechterhand en ging naar binnen.

Een half uur later kwam hij weder bij den wachtenden Charly Brand terug, wreef zich, volgens zijn gewoonte de handen, stak een sigaret aan en sprak:

„Ik heb geluk gehad, de zaak is in orde! De kerel daar boven is een hyena.

Ik trad juist binnen, toen hij een arm man zijn paar bespaarde duiten als borgtocht voor een betrekking op zijn kantoor — als zoogenaamd bureauchef — wilde afnemen.

Ik waarschuwde den jongen man, die daar in de voorkamer zat, gaf hem eenige marken als schadevergoeding en verzocht nu zelf om deze betrekking."

„Ach zoo," sprak Charly Brand, „nu herinner ik het mij. Uit dat huis kwam een jong mensch naar mij toe, toen hij mij hier zag wachten, en sprak:

„Ga daar niet naar boven toe. Dat is een oplichter. Daar kunt ge uw geid kwijt worden!

Ik wist natuurlijk niet, wat hij daarmee bedoelde."

„Ja," zeide Raffles, „die kerel daar boven is een voormalig advocaat, die zich onmogelijk heeft gemaakt en die nu alle soorten van zaken bij de hand neemt, die er bestaan. Ik heb hem voor mijn betrekking duizend mark contant als borgtocht moeten geven.

Ik zeg je, Charly, zijn oogen vonkelden als briljanten, toen hij die duizend mark in ontvangst nam."

„Jammer van het geld," antwoordde Charly Brand.

„Volstrekt niet," gaf Raffles ten antwoord.

„Wanneer men snoek wil vangen, moet men kleine visschjes als aas aan den vischhaak slaan. Met broodkrumels was er geen beet gekomen. Beste Charly, denk aan het Deutsche spreekwoord, dat luidt: „met spek vangt men muizen!"

Wanneer je mij wilt schrijven, adresseer dan voortaan je brieven aan den heer Krafft, kantoorchef bij den advocaat Lurwas."

„Je bent de eigenaardigste man, die hier op den aardbodem rondloopt, Edward.

In plaats van te leven als een vorst, waarvoor je eigenlijk geboren bent en wat je omstandigheden je ook toestaan, neem je een betrekking aan."

„Jawel," lachte Raffles, „en wel een betrekking, waarvan ik slechts een slaapplek kan betalen, daar mijn salaris mij niet toestaat gemeubileerde kamers te huren. Behalve dat, kan ik mij slechts eenmaal per week een schoonen boord veroorloven, mij iederen

Zaterdagavond laten scheren en voor ontbijt, of middagbrood, een paar met leverworst belegde boterhammen!"

„Brrr!" — Charly Brand haalde de schouders op. „Ik wensch je veel genoeg! Wanneer je maag daar niet onder zal lijden, zal mijn naam geen Charly Brand meer zijn!"

„Waarom niet?" lachte Raffles. „Het is een onthoudingskuur, die mij en mijn medemenschen ten nutte zal komen.

Ik zeg je, evenals een schilder zich verheugt, wanneer zijn schilderij goed geslaagd is, zoo heb ik mij verheugd over deze broeiplaats van vuil en misdaad, die zich daar achter de smerige vensters zonder gordijnen bevindt. Mijn vermoeden heeft mij niet bedrogen.

Ik wil dezen mesthoop zuiveren."

Raffles nam een rijtuig en zij reden te zamen naar Kempinsky.

„Wij zullen een afscheidsdiner geven, mijn waarde Charly!

Wie weet of wij elkander spoedig wederzien!"

Zij gebruikten zeer opgewekt hun diner, gingen toen te zamen naar het hotel aan het station in de Friedrichstrasse, betaalden daar hun rekening, en Raffles overhandigde Charly Brand hun bagage voor verdere verzending.

Vervolgens namen zij afscheid van elkander, en terwijl Charly Brand naar Parijs reisde, ging John C. Raffles naar de Rosenthalerstrasse, huurde zich daar een armoedig kamertje bij een weduwe, verkocht de goede kleeren, die hij nog droeg, bij een uitdrager, nam in ruil daarvoor oude, afgedragen en ging toen den volgenden morgen als kantoorchef Frits Kraft in betrekking bij den voormaligen advocaat Karel Lurwas.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Het verdwenen document.

Voor een ouderwetsche schrijftafel zaten twee jonge meisjes in diepen rouw en doorzochten de nagelaten papieren en documenten van hun overleden vader, den grondbezitter Wilhelm Dalkow te Schöneberg.

Alle vakken van de groote kast waren geopend en een hooge berg van allerlei papieren lag op de tafel.

Zonder testament — — — door een plotselinge beoerte getroffen — was de overledene aan zijn beide dochters ontruikt en nu waren zij bezig, een quitantie over een afgeloste hooge schuld van den vader op te zoeken, die voor haar armoede of rijkdom beteekende.

Het was reeds laat in den avond, de oude hangklok, die in het portaal van de kleine woning hing, verkondigde met knarsend geluid, dat het acht uur was.

Margaretha Dalkow, de oudste der beide zusters, een blondine van 24 jaar, luisterde naar het slaan der klok en sprak tot haar zuster:

„Mijn God, Frida, het is reeds acht uur.

Ieder oogenblik kan Ernst komen en wij hebben nog niets voor het avondeten in huis."

„Ga heen en zorg er voor," luidde het korte antwoord der zuster, die nog steeds ijverig aan het zoeken was.

De oudste keek zenuwachtig naar de te vergeefs doorgezochte papieren en sprak met een diepen zucht:

„Frida, rust toch wat uit, meisje. Het is vergeefsche moeite. Wij vinden niets."

„Dat doet niets ter zake Greta," antwoordde de jongste op beslist toon, „jij bent helaas precies als onze goede overleden moeder.

Je geeft zoo spoedig den moed op. Ik niet, Greta. Ik heb vaders aard en vaders stijfhoofdigheid, en daardoor zal ik dien schurk, dien bedrieger, dien Geiz, die zich onze erfenis wil toeëigenen, ontmaskeren. Ik weet zeker, dat vader hem het kapitaal heeft teruggegeven.

En ik weet van moeder, dat vader zijn papieren van waarde in dit ouderwetsche meubelstuk had geborgen.

Wanneer ik het papier niet in deze vakken vind,

dan moet het in een vak, dat voor ons onbekend is, liggen, en ik sla de kast tot brandhout, want ik wil ontdekken of hij ons een poets heeft gebakken."

„Je zult niets vinden, Frida — —”.

„Ga voor het avondeten zorgen, Greta, met deze papieren kan je verloofde zijn maag niet vullen.”

De oudste ging heen en verliet het huis, dat met het dak van blauwe steenen, die met mos en gras begroeid waren, als een dwerg tusschen de moderne reuzengebouwen aan de hoofdstraat lag.

Het was een leelijke natte Novemberdag. De straten waren morsig en glibberig.

Margaretha Dalkow, die, om zich tegen de koude en regen te beschermen, een zwart wollen doek om haar hoofd en schouders had geslagen, keek naar het grauwe mistige weder, en bleef eenige seconden bij de voordeur staan omdat zoo juist dicht bij hen aan de halte een elektrische tram stilhield.

Met deze tram kwam meestal op dat uur haar verloofde, dien zij niet lang voor den dood van haar vader op een pleiziertochtje had leeren kennen.

Hij was twee jaar ouder dan zij en als boekhouder in een bankierszaak werkzaam.

Margaretha bespiedde aandachtig de passagiers die uitstapten, en plotseling straalde haar gelaat van blijdschap.

Zij had hem herkend.

Haastig snelde zij naar den jongen man met de slanke gestalte, en daar hij haar door den mist niet onmiddellijk herkende, schrikte hij, toen plotseling twee armen om zijn hals werden geslagen en een frisch gelaat hem den zachten mond tot kussen aanbod.

„Kind, ben jij het?” riep hij vroolijk uit en omhelsde haar.

„Ja, jou ondeugd, je hebt mij niet herkend. Dat verdient straf.”

„Greta, vandaag mag elkeen gerust zeggen, dat hij beneveld is. Foei, wat een weer! Doch vertel mij nu eens wat doe je hier op de straat?

Moet je verkouden worden? Gauw in huis.”

„Nee, lieveling, nog niet. Nu kan je mij, wanneer je er plezier in hebt naar den slager en kruidenier vergezellen.

Ik moet voor onze magen zorgen. Jij hebt honger, en anders wordt Frida nog ziek. Zij zit heden den ganschen dag voor vaders schrijftafel en heeft bijna nog niets gegeten.”

„Goed,” antwoordde de jonge man, „laat ons voor die arme Frida een scheepslanding koopen.”

Gearmd stapten zij voorwaarts.

Nadat zij de inkoop hadden gedaan en op den terugweg waren, sprak Margaretha Dalkow:

„Vandaag heeft onze advocaat, de oude dr. Goerner den naam van den advocaat van Geiz vernomen.”

„Wie is het, Greta?”

„Dr. Goerner zeide, dat het een der sluwste mannen was, die te Berlijn wonen. Een zekere Lurwas.”

„Een procureur?”

„Nee, Ernst. Hij moet chef van een berucht instituut voor detectives zijn en met dieven en misdadigers in betrekking staan, die bij hem om raad komen, op welke manier zij hun straf kunnen ontloopen. Dr. Goerner zegt, dat het een schandaal is, dat niemand dien man ontmaskert. Doch hij is te geslepen.”

„In ons proces zal hem echter al zijn sluwheid niet helpen.”

„Hopenlijk,” antwoordde zij en toch lag er iets in haar stem, alsof zij niet veel hoop koesterde. — —

Zij waren voor hun huis gekomen en gingen naar binnen.

Frida Dalkow was van de schrijftafel opgestaan en had alle papieren en documenten op den grond gelegd.

Met een bitter lachje, dat in het geheel niet op dat frissche, jonge gelaat paste, begroette zij de binnekomenden en sprak:

„Het ziet er hier netjes uit, Ernst. Dat is tot nu toe onze gansche erfenis. Een koopman in lompen geeft misschien een paar dubbeltjes voor dat papier. Na het avondeten zal ik nog uit de oude schrijftafel voor een mark brandhout maken en ik vrees, dat dit alles zal zijn.”

„Wil je de mooie, oude schrijftafel stuk maken?” vroeg Ernst Mielke verbaasd.

„Ja, mijn jongen, dat wil ik, omdat deze oude schurk ons schandelijk wil bedriegen.

Morgen is de zitting van de rechtbank. Wanneer wij de quitantie niet kunnen toonen, om te bewijzen, dat vader het geleende kapitaal aan dien Geiz reeds heeft terugbetaald, kunt gij beiden in je huwelijk honger lijden en zal ik, daar ik niets geleerd heb, als dienstmeisje mijn brood moeten verdienen.”

„Zijt ge er bepaald zeker van, dat Geiz het geld terug heeft gekregen?” vroeg Ernst Mielke.

„Ginds in de zijkamer heb ik gezeten. Ik hoorde

duidelijk, dat Geiz zeide: nu, oude vriend, de zaak is dus afgehandeld. — Wilt u nog altijd met den verkoop van uw stukken grond wachten? — Ik neem ze onmiddellijk. Daarop antwoordde vader: Ik laat de stukken grond voor mijn dochters liggen. Jaarlijks wordt de waarde hooger, en mijn kinderen konden zodoende nog eens millionairs worden. Dat hebben zij dan aan mijn slimheid te danken."

„Flinke millionairs zijn wij geworden, niet waar? Hoeveel geld is er nog in huis, Greta?"

Deze maakte de tafel voor het avondeten gereed en sprak:

„Maak je niet bezorgd, Frida. Ik bezit nog eenige honderd mark, en dit kleine huisje is en blijft, al verliezen wij ook de stukken grond te Wilmersdorf, ons schuldenvrij eigendom. De rentenier Warnecke bood mij gisteren veertigduizend mark, wanneer wij het wilden verkopen. Dus vader liet ons nog niet zoo arm achter."

„Natuurlijk! Jij bent altijd tevreden, Greta. Ik geloof, dat het mogelijke verlies van onze stukken grond je tamelijk onverschillig laat. Geld schijnt voor jou een geheel ondergeschikte zaak te zijn. Hopelijk denkt Ernst er anders over."

„Ik ben het met Greta eens," antwoordde de jonge man en keek met een vroolijk lachje naar zijn verloofde, die als een huismoeder brood sneed.

„Verliefde lieden zijn nooit verstandig," antwoordde de jongste zuster.

„Ik zou inderdaad wenschen, dat ge nog eens in de noodzakelijkheid kwaamt dat je mijn gelijk moest geven. Het is verschrikkelijke onzin, om onverschillig over geld te denken. En jij bent nog wel een ambtenaar?"

„Zeker," antwoordde Ernst Mielke, „en misschien

juist daardoor heb ik ondervonden, dat rijkdom de menschen geen persoonlijk geluk aanbrengt, doch in de meeste gevallen degenereert en slechte hoedanigheden bij den bezitter opwekt. Dit is juist evenzoo, wanneer men in het geheel geen geld heeft. Beide is even gevaarlijk."

„Gaat zitten," riep Margaretha Dalkow. „Zoo voortdurend te twisten is onnut tijd verspillen. De praktijk leert het ons meestal geheel anders."

„Hu — — hu — — hu — —" antwoordde de jongste zuster, „jij zult stellig een goede gouvernante of onderwijzeres worden."

„Prosit, jelui beide verliefden." Zij tilde het voor haar staande glas bier op en zwaaide er mede, voordat zij het uitdronk.

Met behagen zette zij het ledige glas op tafel neer en sprak:

„Kinderen, het doorsnuffelen van al deze papieren maakt dorstig. Ik moest heele wolken van stof inademen. Dan doet zoo'n glas bier iemand goed."

„Je houdt naar het schijnt van een flinken slok," plaagde Ernst Mielke.

„Ja. Schenk mij nog maar eens in." Zij schoof haar zuster het glas toe en ging voort:

„Ik heb later kracht noodig, wanneer ik de schrijftafel met de bijl stuk moet slaat. Jammer, dat ik niet aan Geiz of Lurwas zoo'n slag kan geven!"

Margaretha's hand, die het glas vasthield om het opnieuw te vullen, beefde bij het noemen van deze namen, en het was of alleen de klank reeds de goede stemming van het kleine gezelschap verstoorde.

In ernstige gedachten verdiept, zaten zij voor hun glazen, en zelfs de steeds opgeruimde, levenslustige Margareta keek treurig voor zich uit.....

DERDE HOOFDSTUK.

Een pleidooi.

Voor den aanvang der zittingen van de rechtbank van het arrondissement I heerschte in de gangen de gewone bedrijvigheid.

Alle standen der bevolking komen daar dagelijks

bij elkander en op den gewonen toeschouwer maakt het voortdurende heen en weer geloop der tamelijk talrijke menigte den indruk, dat geheel Berlijn niets anders te doen heeft, dan elkander wederzijds aan te klagen.

In een der gangen stonden de speculant Geiz en zijn raadgever Lurwas in een venster en wachtten, totdat hun naam werd opgeroepen.

Lurwas was in de proceszaak op zijn verzoek als advocaat van den speculant opgetreden.

„Reeds vijf minuten over den vastgestelden tijd,” sprak Geiz op een onaangename toon en keek op zijn gouden horloge.

De naast hem staande Lurwas — hij liet zich dokter noemen — vertrok zijn gluisperig gelaat tot een grijns-lach en keek met zijn grijze oogen, die door een gouden pince nez gluurden, den speculant listig aan. Toen sprak hij:

„Ge kunt zeker den tijd niet meer afwachten? Steek nu maar je gouden horloge weer weg, dat bluffen kan je nog duur te staan komen. Je bent niet de eerste, wien men hier eens flink de waarheid heeft verteld.”

Geiz stak het horloge onverschillig weg en knoopte zijn kostbaren pels dicht.

Dr. Lurwas wilde een antwoord geven, toen Geiz hem een stoot in de ribben gaf, terwijl hij zeide:

„Daar zijn de meisjes — de Dalkows!”

Nieuwsgierig keek Lurwas naar de aangeduide richting en beweerde glimlachend:

„Nette meisjes. Wie is die jonge melkmuil, die naast een van haar loopt en ons zoo aankijkt?”

Geiz draaide zich om, zag den bedoelden persoon en antwoordde:

„De verloofde van Margaretha Dalkow. Hij is ambtenaar.”

„Zoo — — zoo — — Ziet er tamelijk dom uit.”

Geiz begon te grijnslachen en sprak op langzamen toon: „Hij zal ons niet bijten.”

Op dit oogenblik kwam een bode uit de getuigenkamer en riep in de gang:

„De getuigen in zake Geiz tegen Dalkow!”

De opgeroepenen traden het volgepropte vertrek binnen.

Een benauwde atmosfeer heerschte hier.

Met moeite baanden Geiz en Lurwas zich een weg naar de balustrade voor de rechterstafel, waar de advocaten in de zoo juist besproken rechtzaak als twee huppelende, fladderende reusachtige vogels met elkander twistten.

Zij maakten voor de breede ineengedrongen gestalte van Geiz plaats.

Als een man van zaken, als een koele, nuchtere koopman, besprak de rechter het nieuwe, door hen te behandelen proces en begon, toen de getuigen aan-

wezig waren, met eentonige stem het proces-verbaal voor te lezen.

„Het betreft vaststelling van de rechten der partijen ten opzichte van stukken grond, die in de Charlottenburger en Wilmesdorfer grenslijn liggen en ongeveer zeventuizend vierkanten roeden groot zijn.

De stukken grond staan op naam van den overleden landbouwer Dalkow in de registers ingeschreven, en nu maakt de koopman Max Geiz op deze stukken grond als zijn eigendomsrecht aanspraak, aangezien Wilhelm Dalkow hem vijf jaren geleden het onbebouwde terrein bij een leening van vijftigduizend mark als onderpand gaf. Dalkow stierf helaas plotseling zonder testament, tengevolge van een beroerte op 25 September, des morgens om zes uur. De erfgenamen beweren nu, dat de erflater de schuld reeds aan Geiz heeft afbetaald en deze niet het minste recht daarop heeft.

Een acte van bewijs is tot nog toe niet aanwezig. Een aangeboden terugbetaling van het onderpand van de zijde der erfgenamen aan Geiz is door hem geweigerd, omdat hij luidende de aanwezige schriftelijke schuldbekentenis reeds eigenaar van de stukken grond is geworden.

De overeenkomst luidt verder, dat wanneer vijf jaar na den dag der afgifte, dus 24 September 1905, de schuld van Dalkow aan Geiz niet is terugbetaald, Geiz eigenaar van de stukken grond wordt.

Den dag na den vervaltijd stierf Dalkow, en drie dagen later eischte Geiz dat zijn eigendomsrecht in den kadastralen legger zou worden ingeschreven.”

De president maakte een kleine pauze, en beschouwde door zijn bril de partijen en getuigen. De advocaten van beide partijen bladerden in hunne acten en maakten zich voor den strijd gereed, en toen begon de president met het getuigenverhoor.

Welwillend rustten zijne oogen op de beide slanke meisjesgestalten, die hem en de rechters met smeekende blikken aankeken.

Bij herhaling beweerden zij, dat haar vader de schuld reeds na een half jaar had afgedaan, en dat het zeer te betreuren was, dat hij zich geen kwitantie had laten geven, maar alleen de schuldbekentenis.

„Welke schuldbekentenis,” vroeg de president, en allen wendden hun blikken naar Frida Dalkow, die deze woorden had gesproken.

Een belangrijk oogenblik was aangebroken. Het gefluister van het publiek verstomde.

Helder en duidelijk klonk ieder woord, dat men uit Frida's mond hoorde:

„Ik vond den schuldbrief eindelijk hedennacht na lang zoeken in een oude schrijftafel van mijn vader.”

Met bevende handen gaf zij den rechter uit haar handtaschje een vier dubbel gevouwen papier.

Een ademlooze spanning heerschte onder de aanwezigen. Belangstellend bogen de rechters zich over het bewijsstuk. Er verliepen verscheidene minuten, waarna de president met duidelijke, langzame en heldere stem verklaarde:

„Ik heb op de mij door mejuffrouw Frida Dalkow overhandigde schuldbrief een teeken gemaakt, opdat er geen vergissing kan ontstaan betreffende dit bewijsstuk van Dalkow en dat van Geiz. De beide schuldbrieven zijn zoo ver als ik kan beoordeelen, niet alleen van gelijklopenden inhoud, maar ook op gelijksoortig oud papier met denzelfden inkt geschreven, maar ook naar mijn meening met hetzelfde handschrift onderteekend. Een van beiden moet dus een duplicaat of een vals stuk zijn.”

Dr. Lurwas trapte den naast hem staanden Geiz, die zich onafgebroken met een rooden zakdoek dikke zweetdruppels van het gelaat wischte, op de voeten en fluisterde:

„Daar krijg je je deel, oude domkop. Waarom hebt ge mij niet de waarheid gezegd? Ik wist het immers reeds vooraf, dat je zaak niet in den haak was en dat je den strik voor je eigen hals in je zak draagt. Je bent heel geslepen. Nu zal de geschiedenis nog wel wat gerekt worden. Nieuwe rechtszitting, deskundigen zullen komen aandansen — en de rijksadvocaat zal zich buitengewoon belangstellend toonen.

Voorstellen hebben wij voorloopig niet te doen. Ik wacht niet op dat wat ik reeds van te voren weet!

Tot weerziens op mijn kantoor.”

Geiz wilde hem vasthouden. Hij vreesde schijnbaar, alleen tegenover de rechters en zijn tegenpartij te staan. Frida Dalkow vooral keek hem met minachting aan. Hij had haar wel voor haar brutale blik een oof vlijg willen geven.

Ook het aanwezige publiek keek met leedvermaak naar hem.

Hooghartig drukte hij zijn hoofd in den stierennek, die vroeger gewend was, hoopen steenen of zakken cement op een ladder naar boven te dragen, voordat hij zelf architect was geworden, hij stak de roode vuisten in de zakken van zijn pels en had slechts een gedachte: „ik geef om jullie allen geen zier.

Hetgeen hem inderdaad ontevreden maakte was dat, wat Lurwas hem omtrent den rijksadvocaat had gezegd. Hij vloekte in stilte daarover en deed moeite om kalm te blijven.

Zijn geliefkoosde spreuk kwam hem ook nu weer in de gedachte:

„Mij kan niemand, geen mensch...”

Ook dezen keer viel hem bij deze gedachte een steen van het hart.

Bijzonder scherp keek de rechter hem aan, toen hij op strengen toon vroeg: „Wat weet u omtrent deze dubbele schuldbekentenis?”

Zonder met zijn oogen te knippen, onverschillig de breede schouders ophalend, antwoordde Geiz:

„Niemandal, edelachtbare!” Onhoorbaar mompelde hij echter:

„Deze vraag moet ge liever aan een krankzinnige uit Dalldorf doen — —”

Het gebeurde zooals Lurwas het had voorspeld:

Er werd een nieuwe rechtszitting aangekondigd.

Toen de zaal bijna leeg was en Geiz naar de voordeur ging, hoorde hij iemand zeggen:

„Die daar is een van die schurken”.

En Geiz, in plaats daarover beleedigd te zijn, hief het hoofd nog trotscher omhoog.

Het woord „schurk” maakte indruk op hem en dat wilde hij ook bewijzen; en Lurwas was er de rechte man voor, die zou hem voor een paar banknoten wel daarbij helpen!

VIERDE HOOFDSTUK.

De Goudmijn.

De voormalige advocaat en tegenwoordige chef van het detective-instituut, dr. Lurwas, scheen een veelzijdig ontwikkeld mensch te zijn. Weliswaar was de plaatsruimte in zijn kantoor niet zeer uitgebreid, zij bestond slechts uit twee naast elkander liggende vertrekken, doch dat deed schijnbaar aan het welslagen van het beroep weinig afbreuk.

De kamer, die gelijkvloers lag, was het officieele „kantoor”, dat op de straat uitkwam, het privaatkantoor — — de geheime kamer — — de conferentiekamer.

De inrichting van het officieele kantoor bestond uit een voormalige latafel, die in het midden van het vertrek stond en de kamer in tweeën verdeelde. Eenige wankele stoelen stonden voor de cliënten gereed, en een oude draaistoel achter de tafel was de plaats voor den kantoorchef.

De bureauchef John C. Raffles, of zooals hij nu heet, Frits Krafft, paste in dit vertrek, alsof hij er voor geschapen was.

Een vettig glimmende, zwarte jas omsloot zijn gestalte. In zijn persoon vereenigde zich het gezamenlijke personeel van de inrichting, want er waren geen andere beampten aangesteld. Zijn salaris bedroeg zestig mark per maand. Lurwas gaf uit principe niet meer, hij zeide:

„Steel het ontbrekende. De betrekking op mijn kantoor is een goudmijn. En wanneer ge dit niet begrijpt, zijt ge te dom om mijn bureauchef te zijn —”

Een mufte, van slechten sigarettendamp bezwangerde atmosfeer vulde het vertrek, een grauwe damp omgaf de met een groen papieren kap voorziene petroleum-lamp, die voor Raffles stond en zijn arbeid verlichtte.

Het was reeds negen uur. Hij keek op zijn horloge, stond van zijn stoel op en begon met groot gedruisch de dikke, door de wet voorgeschrevene boeken in een kleine kast te leggen.

Dit geluid was voor Lurwas, die in het privaatbureau zat, een teeken, dat de zaak gesloten werd.

Zoodra dit weerklonk, opende hij de deur, stak zijn vossenkop er door en sprak:

„Sluit den boel af, Krafft! Is alles in orde?”

„Alles in orde, heer dokter,” luidde het antwoord, en als bewijs draaide Raffles de lamp uit, zoodat alles in diepe duisternis was gehuld.

Op dezen avond, toen reeds alles donker was, vernam hij zware voetstappen op de trap.

Kort daarop werd de deur geopend, en door de brandende lamp die het portaal verlichtte zag hij door de glazen deur de schaduw van de gestalte van Geiz.

Zonder „goeden avond” te zeggen, ging Geiz naar binnen, wierp de deur achter zich dicht en riep:

„Kom, kom, nu reeds het bureau gesloten? Ik telefoneerde toch, dat ik zou komen”.

„Mijnheer de dokter is nog aanwezig en verwacht u waarschijnlijk. Ik zal u aandienen”.

„Is niet noodig. Ik zal mij zelf wel melden!” antwoordde Geiz. Zonder eenige plichtpleging opende hij de hem welbekende deur naar Lurwas' bureau en trad binnen.

De advocaat zat aan een met papieren en beschreven stukken overdekte tafel en schreef. Hij deed precies alsof hij ijverig in zijn arbeid verdiept was en niet hoorde, dat Geiz binnentrad.

Eerst toen deze zonder complimenten in den ouden leeren stoel had plaats genomen, keek hij op, legde zijn pen neder en sprak:

„Ha, zijt gij het. Het is wat laat geworden.”

„Laat? Ik denk, dat om geld te verdienen het voor geen verstandig mensch te laat is. Waarom ben je vanmiddag bij de gerechtszitting zoo spoedig vertrokken.... Zeg?”

„Tijd is geld, beste Geiz. Ik wist toch wat er zou komen. Waarom zou ik dan nog blijven?”

„Voor den duivel, omdat ik je betaal! Ik had je gaarne onmiddellijk gesproken. De zaak is verdacht geworden.”

„Is zij? Jou schuld, Geiz.”

Lurwas ging gemakkelijk in zijn stoel zitten en keek loerend naar den speculant.

Deze sloeg met de hand op tafel en schreeuwde:

„Wat? — — — Mijn schuld? — — — Praat geen onzin, dokter.”

Lurwas keek hem met een scherpen blik aan, zoodat Geiz een seconde de oogleden sloot.

„Houdt ge mij voor onnoozel, Geiz?”

„Nee, jij mij misschien?”

Lurwas begon hoonend te lachen en antwoordde:

„Welnu, vertel mij dan eindelijk eens hoe het met de betreffende schuldbekentenis gesteld is?”

Het gelaat van Geiz werd vuurröod en hij antwoordde:

„Wilt ge mij plagen? Ik heb je reeds meermalen verzekerd, dat ik je daarover niets kan ophelderen. Ik weet van niets.”

„Maak dat een ander wijs”, luidde het korte antwoord van Lurwas.

Nu begon Geiz, zichzelf geweld aandoende, te lachen. „Je bent een oude, opgeblazen papieren zak, zoodat de Berlijner zegt, bij jou zal en moet ieder mensch een dief zijn. Alleen jij niet, heer dokter.”

„Ik heb nog met geen andere klasse in de maatschappij verkeer, Geiz.”

„Zoo?! — — — Zoo?! — — — Welnu, dan ben ik de eerste. Met iets dergelijks” — hij maakte een veelbeteekenende beweging met de vingers — „houd ik mij niet op.”

Lurwas stak een sigaret aan en sprak:

„Dat geloof ik. Met kleinigheden laat je je niet in. Men is dan zoo gauw naar de haaien!

Wanneer je echter zoo vlekkeloos bent, als je beweert, waarom zoek je dan juist mij op? — — —

Neem dan een collega en laat je zaak zijn gewonen loop nemen.

Ik breng alleen zaken langs omwegen tot hun doel. Andere worden bij mij niet behandeld.”

Geiz wist daarop geen antwoord te geven. Hij draaide zenuwachtig zijn dunne snor tusschen de met ringen versierde vette vingers en antwoordde ontwijkend:

„Ik stel meer vertrouwen in jou, dan in je collega bij de terechtzitting. En daarom kwam ik hier. Doch niet omdat ik den verkeerden weg opga. Nee, dokter, dat is de reden niet.”

„Ge wilt dus feitelijk naar Moabith of je voor verscheidene jaren op 's Rijks kosten laten verplegen?”

Geiz keek Lurwas wantrouwend aan. Hij wenschte

uit zijn gelaat te kunnen lezen, of deze woorden slechts gezegd waren om hem schrik-aan te jagen en handelbaar te maken, of dat het werkelijk de overtuiging van Lurwas was.

„Meent gij dat in ernst?” vroeg hij na een poos op langzamen toon.

„Zonder twijfel, Geiz. Wanneer ge niet kunt zegevieren, wat nog de vraag is, gaan je acten naar het openbaar ministerie en jij onmiddellijk er achter aan.” Geiz spooog woedend op den grond. Onrustig draaide hij op zijn stoel heen en weer.

„Een goed vooruitzicht,” fluisterde hij.

„Aangenaam is het niet,” antwoordde Lurwas.

„Doch wie kan mij iets bewijzen?” stooft Geiz op, „ik heb toch de schuldbekentenis niet geschreven, dat heeft de oude Dalkow gedaan. Ik dicteerde het hem slechts — —”

„Bravo — bravo! —” riep Lurwas en klopte met een potlood driemaal tegen zijn schrijftafel.

Dat was een teeken voor Krafft bij belangrijke besprekingen, om als getuige op te treden. Deze opende ook geruischloos de deur en trad binnen.

„Wat hebt ge zoeven gehoord, Krafft?” vroeg Lurwas hem, terwijl Geiz verwonderd en niet wetend wat het verschijnen van Krafft beduidde, dezen aanstaarde.

„Ik hoorde,” antwoordde de bureauchef, „dat de heer Geiz zeide: „Ik heb de schuldbekentenis niet geschreven, dat deed de oude Dalkow. Ik dicteerde het hem maar!”

„Zoo, mijnheer Krafft,” sprak Lurwas, „schrijf dat onmiddellijk op, en bekrachtig het door uw ondertekening.”

Nu zag Geiz, dat hij een groote domheid had begaan. Hij sprong op, sloeg met de vuist op tafel, zoodat de inkt uit den koker spatte, en schreeuwde met een gelaat rood van drift:

„Een valstrik is dat hier! Een valstrik! Een rooversbende! Ik heb niets gezegd. Niets! Alles verzonnen en gelogen. Ik zal jullie lam slaan! Aanklagen — naar Moabith brengen!”

Hij raasde als een krankzinnige.

Lurwas en Krafft keken naar hem met groote kalmte. Zij waren aan zulke tooneelen gewend.

Er verliepen bijna tien minuten, voordat Geiz wat kalmer was geworden en zich zuchtend met zulk een kracht in den leuningstoel liet vallen, dat deze bijna in stukken brak.

„Krafft, haal voor ons twee glazen Munchener van

beneden." Onverschillig smeed Lurwas een mark op de schrijftafel.

Raffles nam het geldstuk en ging heen.

„Je razen heeft volstrekt geen reden," sprak Lurwas nu tot den woedenden Geiz, „wees maar blij, dat je dit in mijn bureau gezegd hebt en niet voor een rechter of officier van justitie. Mensch, wordt toch eindelijk eens verstandig."

„In mijn eigen belang," bromde Geiz.

„Ge bedoelt zeker in jouw belang. Want nu zult ge mij als een bloedzuiger mijn spaarpenningen ontroofen, en afpersen wat er aanwezig is. Doch, dat bezweer ik je, voordat ik mij door jou laat uitzuigen, doe ik afstand van den geheelen boel en sla je kort en klein.

Wij zijn vroeger steenendragers geweest, en dan weet men van zich af te bijten!"

Op dit oogenblik kwam Raffles binnen en zette twee glazen met Munchener bier op de schrijftafel. Zonder een uitnoodiging van Lurwas af te wachten, greep Geiz naar een glas, bracht het aan zijn mond en dronk het met één teug leeg.

Behagelijk smakkend zette hij het glas op tafel en veegde zich met de palm van zijn hand den mond af.

Na deze verkwikking werd hem dat wat Lurwas gezegd had duidelijk en voelde hij zich geruster.

„Mooi," sprak hij, „ik was een weinig opgewonden. Dat kan iedereen gebeuren."

Nu begon de advocaat zijn zoogenaamde kunstgreep. Op vertrouwelijkjen toon vroeg hij:

„Vertel mij nu eens, Geiz, hoelang kent gij den ouden Dalkow reeds?"

„Dalkow? Ongeveer tien jaar. Ik vermoedde destijds reeds de waarde van zijn aardappelvelden en wilde die koopen."

„Hm, hij wilde echter niet... niet waar?"

„Neen, hij was even slim als ik".

„Welnu, en toen?"

Geiz talmde eenige seconden, voor hij antwoordde:

„Ik leende in dien tijd geld tegen accept.

Op zekeren dag had ik geen geld genoeg voor mijn zaak. Allés was uitgeleend, en toen stelde ik den ouden Dalkow de overeenkomst voor. Hij nam er genoeg mede en verdiende gladweg veertig procent. Van dien tijd af aan werden wij samen vertrouwelijk".

Lurwas noteerde dit in korte woorden en vroeg:

„Kunt ge met getuigen bewijzen, dat de oude Dalkow veertig procent rente maakte?"

„Met wel een dozijn, wanneer het noodig is".

„Zeer goed", antwoordde Lurwas, „dan bezat Dalkow vermogen."

„Hij bezat in baar geld zestig duizend mark".

„Waarom leende hij dan van jou vijftigduizend mark op een schuldbekentenis?"

„Hij had zijn geld verloren en wilde een stuk grond, dat aan zijn land en akkers grensde, koopen. Hij kreeg daardoor een beter terrein in eigendom".

„Op welke manier had hij zijn geld verloren?"

„Ja... weet ge... dokter... deze zaak... heeft... toch niets met de schuldbekentenis te maken."

Geiz schoof onrustig op zijn stoel heen en weer.

„De rechter zal je daarnaar vragen. Ik wil je het antwoord zeggen, in geval ge vreest, dat je eigen antwoord je zou kunnen benadeelen".

„Nu... openhartig gezegd... dokter... ik nam hem door tusschenkomst van een tusschenpersoon, een geslepen eigenaar van een pannembakkerij, zijn geld af. Hij leende hem het kapitaal op zes weken. Wij deelden het geld samen. Dat kon ik natuurlijk niet aan den rechter vertellen."

„Neen, ge zegt, dat ge daar niets van weet".

„Uitstekend. Dat heb ook reeds gedacht".

„Wist ge, dat Dalkow dat stuk grond wilde koopen?"

Geiz begon luidkeels te lachen.

„Daarin was hij slimmer dan ik. Ik had daarvan niet het geringste vermoeden. Ik heb mij later dood geërgerd, toen ik vernam, wat de oude met mijn geld had gedaan".

„Dat geloof ik. Het gerecht zal je antwoorden, dat je van de zaak afwist. Toen ge Dalkow het geld bracht, liet ge hem toen de schuldbekentenis afgeven?"

Geiz knikte toestemmend.

„In geval het eene bewijs verloren ging, verlangdet ge zekerheidshalve een duplicaat, nietwaar?"

Wederom knikte de speculant toestemmend.

„Waarom schreef Dalkow dan niet op een der schuldbekentenissen het woord: duplicaat?"

„Ik had het hem niet gedikteerd. Wij hadden het beiden vergeten".

„Een aardig verzuim!" lachte Lurwas. „Dat heb je je zeker eerst later herinnerd, niet waar?"

Geiz vertok zijn breed gelaat tot een ondeugend lachje, dat een voortreffelijk antwoord op de vraag van den advocaat was.

Lurwas vervolgde:

„Toen Dalkow je het geld teruggaf, gaf je hem slechts de eene schuldbekentenis als quitantie en de andere behield ge zelf. Hoe kwam het, dat Dalkow niet ook het tweede bewijs verlangde?"

„Daaraan dacht hij niet. Hij hield de zaak voor afgedaan”.

„De man verdiende voor zijn domheid feitelijk niet beter!”

„Dat meen ik ook”, meesmulde Geiz behagelijk.
„Ik heb mijn schuldbekentenis en ben ten volle in mijn recht. Waarom was hij zoo dom!”

Lurwas stond nu op, keek op zijn horloge, en sprak:
„Wij zullen in een restaurant verder spreken. Het is tien uur, en tijd, dat ik mijn avondeten gebruik.”

Geiz stemde toe, en beiden verlieten het bureau, door Raffles gevolgd, die aan de naastbij gelegen halte der electriche tram afscheid nam.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Het schuldbewijs.

Eenige weken later had de tweede rechtzitting plaats. De deskundige verklaarde beide schuldbekentnissen voor even echt. Er was van vervalsching geen sprake.

De rechter nam Geiz het eerst in verhoor. Op zijn vragen antwoordde Lurwas, dat hij de ware toedracht der zaak begon te vermoeden en de moeite deed om Geiz vast te zetten.

Doch deze was door zijn advocaat op alles voorbereid. De rechter kreeg van hen geen tegenstrijdige of bezwarende verklaringen te hooren. Alles, hetgeen hij vernam, was, dat Geiz volhield, niets van de tweede schuldbekentenis te weten.

Ook de raadsman der beide dochters van Dalkow, advocaat Goerner, kon op Geiz' verklaringen geen vat krijgen.

Langzaam maar zeker wierp Geiz op het brave karakter van den overledene een blaam, doordat hij over de verschillende woekerzaken wel sprak, doch er geen verklaringen van gaf.

Lurwas bemerkte met zijn vosachtige manier om alles af te loeren, hoe de rechter na vaststelling van dit feit jegens de partij van Dalkow minder goed gezind werd en aan haar begon te twijfelen.

Dat was het oogenblik, waarin Lurwas moest optreden. Hij ging vlak voor Dr. Goerner staan, keek hem scherp aan en sprak:

„Ik ben zoo vrij om na het getuigenverhoor te durven beweren, dat de zware beschuldiging, betreffende de eerlijkheid van mijn cliënt, vrijwel te niet is gedaan.

Wij weten nu, dat de overledene, wiens karakter door den advocaat van onze tegenpartij als zeer eerbiedwaardig is voorgesteld, juist het tegendeel is geweest.

De overledene nam een woekerrente van veertig procent.

Iemand, die zoo tegenover zijn medemenschen handelt, is tot alles in staat.

Het staat vast, dat mijn cliënt voor de leening, die hij sloot, slechts daarom zulk een hoog onderpand gaf, omdat hij wist, welk een gevaarlijk schuldeischer Dalkow was.

De tweede schuldbekentenis is, zoo als de heeren deskundigen verklaren, door Dalkow eigenhandig geschreven. Mijn cliënt verklaarde, dat toen hij Dalkow het geld bracht, deze hem de schuldbekentenis overhandigde en de schuldbekentenis die mijn cliënt medebracht, weigerde.

Reeds daarin kon het bedrog opgesloten liggen. Een weloverlegd plan om bij een mogelijke vlucht van Geiz op het onwaarschijnlijke te rekenen en zodoende misschien het proces te winnen.

Ik wil echter dusdanige zware beschuldiging niet uiten, maar er alleen mede zeggen, dat het mogelijk had kunnen zijn, terwijl de werkelijke toedracht der zaak zeer eenvoudig is. Het is ten eenenmale buitengesloten, dat mijn cliënt een dubbele schuldbekentenis had genomen, maar nog onmogelijker is het geval, dat Dalkow, deze geslepen woekeraar, aan mijn cliënt twee schuldbekentnissen zou hebben gegeven, zonder de woorden *duplicaat* op een daarvan.

Het staat onomstootelijk vast, dat Dalkow deze tweede schuldbekentenis, die de beklagde als bewijsmiddel van behoorlijke betaling aan het gerechtshof vertoonde, slechts als een copie van de ware schuldbekentenis heeft bewaard.

Het is een copie van Dalkow, geheel waardeloos en van niet het minste belang. Alles wijst duidelijk aan, dat ze voor niets anders kon dienen”.

„Mijn vader heeft toch het geld betaald”, riep Frida Dalkow na de woorden van Lurwas.

„Waarmede kunt u dat bewijzen, mejuffrouw Dalkow? Misschien door middel van het door u gevondene afschrift van de schuldbekentenis?” antwoordde Lurwas.

„Neen, maar ik zat in het aangrenzend vertrek, toen mijnheer Geiz een week voor den dood mijns vaders, hem bezocht en het geld ontving”.

„Hebt gij gezien, dat uw vader het geld, namelijk de geleende vijftigduizend mark, aan den klager terugbetaalde?” vroeg de rechter.

Frida Dalkow antwoordde niet dadelijk, een plotselinge gedachte kwam bij haar op. Wanneer zij deze vraag bevestigend beantwoordde, stond de kans om het proces te winnen bepaald weer gunstig. Zij verschoot van kleur. Zij beefde van opwinding. Wie kon haar, als zij bevestigend antwoordde, van een meened beschuldigen?

Zij alleen was getuige geweest en het was haar recht in den strijd tegen dezen bedrieger om zoo te handelen.

„Nu?” sprak de rechter, „herinnert ge u dat niet meer?”

Toen trad Margaretha Dalkow naar voren. Zij voelde instinctmatig wat haar zuster voornemens was te doen en voordat deze kon antwoorden, sprak zij haar zuster aan en zeide tot deze:

„Frida, gij hebt ons verteld, dat gij gehoord hadt, dat onze vader tot den heer Geiz zeide: de zaak is nu ten einde en de stukken grond verkoop ik niet. Herinnert ge u dat?”

„Ja, zoo was het”, antwoordde zij en herhaalde de woorden.

„Herinnert u zich dat gesprek?” vroeg de rechter aan den heer Geiz.

„Jawel”, antwoordde deze en vertrok zijn vollemaansgezicht tot een lachje, „ik zocht eenige dagen voor den vervalddag van de leening Dalkow op, om, daar ik geldgebrek had, te zien, of hij mij het geleende kon terugbetalen.”

Hij zeide mij, dat hij dit eerst op den vervalddag kon doen. Toen deed ik hem het voorstel, mij een gedeelte van zijn stuk grond of het geheele te verkoopen en bood hem mijn leening als terugbetaling aan. Daarop antwoordde hij mij: de stukken grond verkoop ik niet.”

„Waart ge op den vervalddag bij hem?” vroeg de rechter.

„Neen. Hij wilde het bedrag des namiddags om drie uur op mijn Bank storten. Ik wachtte tot den volgenden dag. Toen mij weer niet betaalde, mij ook geen bericht zond, ging ik naar mijn advocaat en liet door hem aan Dalkow mededeelen, dat ik luidens zijn schuldbekentenis mijn rechten zou laten gelden.”

De rechter bladerde de acten door en nam er een uit, welke hij doorlas.

„Den brief zond u den 24en September des avonds af. Den 25sten des morgens is de schuldenaar overleden. Wist u dat?”

„Neen”, antwoordde Geiz met krachtige stem, „ik vernam het eerst, toen mijn brief met de opmerking: „geadresseerde overleden”, terugkwam.”

Daarmede sloot de rechter het onderzoek en stelde de afkondiging van het vonnis op twee weker later vast.

Uiterst tevreden verliet Geiz met Lurwas de gerechtszaal en zocht met hem een eerste klasse café op, om zich wat te ontspannen.

„Heb ik dat niet fijn gedaan, Lurwas?” vroeg hij, toen zij de eerste flesch champagne ledigden.

„De zaak is gewonnen”, antwoordde deze, „ik had je alles ook goed ingepompt.”

„Komt goed uit”, antwoordde Geiz. „Nu, ik denk, dat de provisie, die ik je uitbetaal, ook niet voor de poes is. Een fatsoenlijk hapje, dat je door mij verdient.”

„Daarover spreekt men niet, Geiz. Houd je mond wat in toom. Hier zitten nog meer menschen dan wij. Prosit!”

Lurwas tilde het glas champagne op en klonk met Geiz. —

In zeer gedrukte stemming gingen de meisjes Dalkow met Ernst Mielke naar Schöneberg terug.

Zwijgend en ernstig, bijna terneergeslagen, zaten zij in den electrischen tram, totdat zij in de hoofdstraat kwamen.

Toen zij hun klein huisje willen binnegaan, was Margaretha Dalkow de eerste die de bedroefde stemming van zich had afgeworpen.

Een vroolijk lachje lag op haar jong gelaat, en op schertsenden toon sprak zij:

„Kinderen, het hoofd omhoog. Denkt eenvoudig, dat die stukken grond vaders eigendom niet waren, en dat onze geheele erfenis in dit kleine huisje bestond.

In dat geval moeten wij ons ook gelukkig en tevreden gevoelen.”

„Je hebt gelijk, Greta”, antwoordde Ernst Mielke, en ook zijn droevige gelaatstreken klaarden op.

Alleen Frida liep met vertoornde blikken naast hen.

Eerst toen zij in huis waren, brak de bom los. Zij stampte woedend op den grond en met een wilskracht, die men nauwelijks van deze tengere gestalte had verwacht, sprak zij:

„Gij beiden zijt door de liefde sentimenteele lichtzinnigen geworden. Jullie is alles gelijk. Doch bij mij niet. Bij mij zijn hoofd, hart en nieren gezond. Ik zal tot den laatsten ademtocht den strijd doorzetten. Ik zal mijzelf niet bedriegen, zooals jullie —”

Zij trok driftig haar eleganten pelsmantel uit en wierp dezen op een stoel.

„Daar kan dat ding blijven liggen, totdat een uitdrager het koopt,” riep zij, „nu moet alles tot geld worden gemaakt, en dan de een of andere betrekking zoeken.”

„Frida! Frida!” vermaande haar zuster, „windt je niet zoo op. Wij zijn toch volstrekt niet arm. Dit stuk grond is minstens veertigduizend mark waard.

Ik vertelde je reeds, dat de rentenier Warnecke het wil koopen.”

„Verkoop het en ga trouwen, Greta. Dan zijt gij beiden tenminste gelukkig en jij bent onderdak,” antwoordde zij.

Margaretha Dalkow liefkoosde haar zuster en sprak:

„Ieder van ons krijgt de helft. Dat is rijkelijk genoeg om ons in te richten, Frida.”

„Neen, Greta,” antwoordde deze met vaste stem, „van dat geld neem ik geen penning.

Bewaar dit kleine kapitaal voor een spaarduitje. Ernst is geen ambtenaar, die bij ziekte pensioen krijgt. Volgens mijn meening komt er veel ongeluk in het huwelijk, wanneer een huisgezin alleen op de arbeidskracht van een man is opgebouwd.

Wat zoudt ge beginnen, wanneer Ernst ziek werd, er kinderen waren en geen geld! Gaan werken?

Dan is geld het eenige wapen. Ge hebt geld nodig, en dit kleine kapitaal beteekent misschien veel voor jullie. Ik daarentegen als onafhankelijk, vrij persoon, heb geen kapitaal nodig. Mijn armen en gezondheid zijn voldoende, om mij het noodige levensonderhoud te bezorgen. Laat dat onderwerp nu hiermede afgehandeld zijn, en in jullie geluk zal ik dan ook het mijne vinden.”

Ernst Mielke ging naar haar toe, reikte haar zijn rechterhand, die zij met vasten greep drukte, en sprak:

„Je bent een braaf meisje en hebt zulke verstandige zienswijzen, zooals men die zelden vindt.

Doch laat mij nu ook eens een voorstel doen:

Jij komt bij ons in huis, en krijgt alles wat je wenscht van ons.”

Nu begon het jonge meisje luidkeels te lachen. Zij keek niet ernstig meer, doch sprak op vroolijken toon tot Ernst:

„O hemel, Ernst! Wat ben je toch onnoozel!

Jongen, je bent het inderdaad waard, dat je met Greta gelukkig wordt. Neen, mijn kind, ik pak mijn leven met vaste hand zelf aan.

Tot oude jongejuffrouw of brave theetante ben ik niet geschikt. En morgen ga ik in een betrekking.

Kinderen, ik stel mij dit bijzonder interessant voor. Ik geloof, dat ik daar veel ondervinding zal opdoen. En een beschaafde dienstbode is zeker een zeldzaamheid.”

„Ga dan in de een of andere zaak,” viel haar zuster haar in de rede.

„Zaak? Neen, Greta, daarvoor ben ik niet dom genoeg. Ik word liever niet als mejuffrouw aangesproken en laat mij Marie, Augusta of Frida noemen.

Mijn naam is uitstekend daarvoor geschikt. Als dienstmeisje heb ik geen zorgen en kan zelf geld oversparen. Ik heb eenige vriendinnen, door haar ben ik met het leven bekend, het zijn fatsoenlijke, nette meisjes, die zich door zuinigheid er door slaan.

Iedere cent wordt, voordat ze wordt uitgegeven, tweemaal omgekeerd. Vleesch eten zij alleen des Zondags. Koffie, worst of kaas is een lekkernij voor ze.

Ik ga morgen Dr. Goerner opzoeken. Hij is met verscheidene families bekend en het zal hem niet moeilijk vallen mij de een of andere betrekking als dienstmeisje te bezorgen.”

ZESDE HOOFDSTUK.

Een oude kennis.

Den volgenden dag des avonds zat Lurwas in zijn kantoor en las Raffles den door Geiz onderteekenden wisselbrief met een tevreden lachje voor. Toen hij geëindigd had sprak de kantoorklerk, met zijn wijsvinger een plaats in het document aanwijzend:

„Daarmede hebben wij dien Geiz voor altijd in onze macht. Dat hebt u zeer slim gedaan, mijnheer.”

Lurwas antwoordde lachend:

„Nou! Zoo'n kluijfe laat men zijn neus ook niet voorbijgaan.”

„Mij verwondert het,” antwoordde Raffles, „dat hij de oude Schlauberger niet gezien heeft.”

Lurwas las met een vergenoegd lachje den volzin:

„Wanneer ik mijn recht op de stukken grond alleen door den rechtsbijstand van den heer Karel Lurwas kan bewijzen, verplicht ik mij tot een uitbetaling van honderdduizend mark, wanneer ik het proces tegen de erfgenamen van Dalkow win — ha, ha, mijn beste Krafft — deze schuldbekentenis zal Geiz nog duur te staan komen.”

„Voor mijn proces-verbaal betreffende het laatste gesprek heeft hij zijn laatsten penning over!” voegde Krafft er aan toe.

„Zeker! Ik had reeds niet meer aan het proces-verbaal gedacht.

Breng het hier, opdat ik het met het provisiebewijs in de brandkast kan sluiten.”

Een spotachtig lachje speelde een seconde om Raffles' lippen, toen sprak hij:

„Ik heb het mee naar mijn woning genomen.”

Lurwas sprong eensklaps overeind en met zijn sluwe oogen keek hij Raffles scherp aan.

„Ge hebt het proces-verbaal mede naar huis genomen?” vroeg hij op verwonderden toon, alsof hij het niet goed had verstaan.

Raffles knikte en antwoordde:

„Ik vond het te kostbaar!”

„Maar — wij hebben immers onze ijzeren brandkast voor alle stukken van waarde?”

Raffles lachte en zweeg.

„Breng het morgen mede. Alle documenten, de zaken betreffende, zijn mijn eigendom en behooren onder mijn berusting.”

De advocaat ging weer aan zijn zaken en deed alsof de geschiedenis daarmede was afgelopen, terwijl Raffles met een spottend lachje op zijn chef neerzag.

Eensklaps stonden beiden luisterend op; men opende de deur van het portaal.

„Het zal mevrouw Schaller zijn,” meende Raffles, „zij was hedenmiddag, gedurende uw afwezigheid, hier en zeide dat zij terugkwam.”

Raffles liet eenige seconden later een opzichtig gekleede, tamelijk gezette dame binnen, terwijl in het vertrek spoedig een sterke odeurlucht hing.

„Goedenavond, heer dokter,” sprak zij en reikte Lurwas, die intusschen was opgestaan, haar rechterhand, waarop zij naast de schrijftafel plaats nam.

Lurwas, die onmiddellijk weer ging zitten, keek de veertigjarige vrouw, die haar schoonheid door poeder, blanketsel en valsch haar sterk verbeterde, met een vertrouwelijck lachje aan.

„Welnu?” begon hij, „morgen is de zitting van de rechtbank betreffende uw man te Moabith. Hebt gij hartkloppingen?

Zij zuchtte op kokette manier en antwoordde:

„Ik ben toch maar een zwakke vrouw, heer dokter.”

Hij wierp een spotachtigen blik op haar kurassiersfiguur.

Daarna antwoordde hij:

„Mevrouw moet wat meer moed hebben. Morgen wordt de zaak beslecht. Uw echtgenoot krijgt minstens zijn drie tot vier jaar tuchthuisstraf en dat maakt u tot vrije vrouw. Alle wegen tot nieuwe liefde staan voor u open.”

Met een plechtige beweging legde hij zijn rechterhand op het hart en verdraaide verliefd zijn oogen.

Zij lachte hem toe en sprak:

„Wij zouden een mooi paar zijn”

„Dat zou ik denken”, antwoordde Lurwas, „het is

jammer, dat u misschien reeds anders besloten hebt."

Hij zuchtte.

„Dat heb ik nog niet, heer dokter", an woordde zij, „juist daarom kom ik bij u. Mijn man zit namelijk onschuldig te Moabith."

Haar vriendelijk lachje verdween en haar gelaats-trekken kregen een boosaardige uitdrukking. Lurwas keek haar belangstellend aan.

„Is uw man onschuldig?" herhaalde hij, „tot nu toe hebt u toch steeds het tegendeel beweerd. Buitendien, hoe wilt u dat bewijzen?"

De zaak is toch zeer duidelijk. Men vond bij de in de fabriek geopende brandkast een enveloppe, waarop het adres van uw man stond, en de huiszoeking der politie bracht in de schrijftafel van uw man een gedeelte der gestolen papieren aan den dag, alsook een breekijzer, dat juist in het slot paste van de open gebroken brandkast. Dus bewijzen genoeg voorhanden."

„Zeker", antwoordde zij, „doch in weerwil daarvan is mijn man onschuldig".

„Mevrouw, hoe wilt u dat bewijzen?"

Zij begon weder te lachen, toen zij antwoordde:

„Ik zelf deed het".

Lurwas sprong met een vloek van zijn stoel op en keek de lachende vrouw verbluft aan.

„Een mooi begin", sprak hij, „of oefende u reeds langer dit vak uit?"

Hij beproefde te schertsen, terwijl het koude zweet hem langs den rug liep.

Ondanks zijn dagelijksche ontmoeting met misdadigers en zelf tot alle slechte zaken bereid, maakte deze lachende, geblankette vrouw met haar hercules-armen en haar kalme bekentenis, een brandkast te hebben opengebrouwen, hem angstig.

Zij had hem eenige weken geleden, toen men haar man wegens de vermeende misdaad had gearresteerd, opgezocht en hem om inlichting gevraagd, of zij, indien haar man gevangenisstraf onderging, een aanvraag tot echtscheiding kon indienen. Hij zou dan haar proces leiden. Verder was hem niets bekend.

„Zeg mij nu, dokter, wat ik doen kan, opdat mijn man weer vrij komt."

Met een lachend gelaat schoof zij hem bij deze woorden over de schrijftafel een bankbiljet van duizend mark toe.

Lurwas nam het op, hield het tegen het gaslicht en sprak:

„Is het van de inbraak afkomstig?"

„Zeker. Doch u kunt het gerust uitgeven. De nummers zijn niet bekend".

Hij legde het bankbiljet in zijn portefeuille, kruiste de armen over de borst en keek de vrouw eenige oogenblikken strak aan, voordat hij haar een antwoord op de zoo juist gestelde vraag gaf.

„Voor alles zou ik gaarne willen weten, waarom u nu — vijf minuten voor de terechtzitting — bij mij komt en welk doel u daarmede hebt?"

Met een minachtenden blik antwoordde zij:

„Omdat hij een valsch, arglistig, ontrouw man is".

Een langgerekt „Ha"... ontsnapte Lurwas. Het bekende „Cherchez la femme" veranderde bij deze vrouw in „cherchez l'homme". Nu kwam licht in de zaak.

„Wien bedoelt u?" vroeg hij vorschend.

„Ach zoo", antwoordde zij, „u kondt dat niet weten. Max is zijn naam. Hij werkte in vroegere jaren, toen mijn man nog zoo'n fabriek had, als boekhouder bij ons.

Een jaar geleden, toen het onten gevolg van mijn man's ziekte, financieel zeer slecht ging, bracht hij ons een bezoek en gaf ons geld. Hij had, volgens zijn verhaal, een erfenis gekregen.

In dezen tijd was hij boekhouder op een bankierskantoor. Ik vernam van hem, toen wij intiemer werden, dat hij het geld om zijn verkwistend leven te kunnen volhouden, van het kantoor waar hij werkzaam was, wegnam.

Eenige weken geleden liep hij gevaar, dat door onderzoek de zaak aan het licht kwam. Toen besloot hij, in een fabriek, waar hij vroeger als kassier werkzaam was, de brandkast open te breken, om met het gestolen geld zijn diefstal te dekken."

Zij zweeg en wiesch zich het zweet van het gelaat.

„En u hielp hem daarbij?"

„Mijn God, ja. Waarom ook niet? Er was niet het minste gevaar bij. Buitendien hadden wij revolvers bij ons!"

„En bij de brandkast hebt u de enveloppe verloren? Het was toch zeer onvoorzichtig."

Zij knipte listig met haar oogen en vertrok haar gelaat tot een lachje, dat aan den sluwen Lurwas de ware toedracht der zaak geheel openlegde. Hem ging een rilling langs de leden.

De vrouw had om haar man te doen verdenken, de enveloppe met voorbedachten rade bij de geopende brandkast verloren, evenals eenige der gestolen bankbiljetten en het breekijzer in de schrijftafel van haar

man gelegd, om hem in de gevangenis te brengen en om daarna de door haar bedoelde echtscheiding aan te vragen en haren minnaar Kessler te trouwen.

Deze had haar intusschen bedrogen. En uit wraak keerde zij de zaak nu om, natuurlijk met het doel om zelf geen gevaar te loopen.

„Doe nu eens uw uiterste best, mijnheer de advocaat”, sprak zij glimlachend, „en help mij. De man wil nu niets meer van mij weten.

Hij heeft mij eenige duizenden marken gegeven en zeide: hiermede scheiden zich onze wegen. Gisteren ontmoette ik hem met een actrice in de Leipzigerstraat. Hij keek mij niet eens aan.”

„Heeft hij brieven van u?”

„Zoo dom was ik niet. Hij bezit geen letter van mij. Buitendien, niemand kent onze verhouding.”

„Goed. Zeer goed. Dan zullen wij dat heerschap in plaats van uwen man gevangen laten nemen.

Hij heeft alles, om de verdenking van zich af te wenden, in de schrijftafel van uw man neergelegd. U weet van niets. Al datgene, wat hij van u zeggen mocht, moet u ontkennen. De rechters zullen u onvoorwaardelijk gelooven, te meer omdat hen gemakkelijk kan bewezen worden, dat hij heeft ingebroken. U moet maar moed houden.”

„God zij dank!” zuchtte zij, en ging behagelijk als een verzadigd roofdier in haar stoel zitten.

Op dit oogenblik kraakte de voordeur. Er dreunden zware voetstappen en men hoorde de stem van Geiz, die tot den chef van het bureau zeide:

„Ik heb haast en moet den advocaat spreken. Maak dus plaats voor mij!”

Voordat Raffles kon antwoorden, stiet Geiz hem van Lurwas' deur weg en maakte die open.

Met een luid „goeden avond” trad hij binnen. Hij maakte een buiging voor de hem verbaasd aanziende mevrouw Schaller.

Hij ging naar haar toe en sprak:

„Zijt gij het werkelijk of vergis ik mij, juffrouw Editha?”

Zij stond lachend op en antwoordde:

„Mijnheer Geiz, als ik mij goed herinner.”

„Dat is altijd nog mijn naam, lieve juffrouw. He, wat is dat een merkwaardige ontmoeting!

Het is tien jaar geleden, dat wij elkander voor het laatst zagen. Wat een lange tijd, niet waar? Waar zijt gij tegenwoordig?

Daar ga ik ook heen. Daar word ik onmiddellijk een getrouwe stamgast.”

„Neen”, antwoordde zij, „die schoone tijd is lang voorbij! Ik ben sedert acht jaar getrouwd!”

Zijn rond gelaat kreeg een domme uitdrukking.

„Getrouwd?” herhaalde hij. „Dat is jammer. Ik geloofde nog altijd de gelukkige te zijn.

Zeer dikwijls heb ik mij het hoofd gebroken, waar u toch gebleven waart. Ik heb er zelfs reizen voor ondernomen. Maar u waart gevlogen.

En nu tref ik u hier weer aan. Ik hoop, dat het u goed gaat. Wat doet uw man? Heeft hij geld?” Hij rammelde met goudstukken.

„Helaas neen”, antwoordde zij.

„En nu heeft hij het ongeluk te Moabith gevangen te zitten.”

„Te Moabith?” riep Geiz en zijn mond vertrok zich tot een spottend lachje.

„Bent u daar bedroefd om?”

Zij neeg het hoofd koket op zijde en antwoordde hem:

„Zie ik er dan uit als een treurende weduwe?”

„Neen, dat nu juist niet, en als het zoo is, laat hem dan maar zitten en wij vieren ons wederzien met een paar glazen champagne. De advocaat gaat mede, die man kan ons gelukkig maken.

„Hé, wat is dat toch een eigenaardige ontmoeting!”

Hij legde zijn hand op haar schouder en keek haar verliefd aan.

„Laten wij naar het Casino rijden. Heden heb ik er verscheidene goudstukken voor over. Ik, als millionaire, heb immers geld genoeg!”

„Zijt ge millionaire geworden?” vroeg Editha, eenigszins twijfelend.

Geiz stond trotsch op en riep:

„Vraag dat maar eens aan den advocaat!”

„Is dat werkelijk zoo?” Hierbij keek zij Lurwas ongelooft aan.

Deze knikte toestemmend.

Toen boog zij zich tot hem en zeide met een heldere stem:

„Laat ons dan dien anderen maar verder in Moabith laten. Begrijpt gij mij?”

Lurwas lachte duivelsch. Hij stond op, sloot zijn schrijfmep en zeide:

„Zooals de zaken nu staan, is het beter dat hij daar blijft zitten.”

„Uw man?” riep Geiz uit.

Zij glimlachte, keek hem koket aan en zeide zachtjes: „Ja.”

Geiz begon te lachen en riep:

„Natuurlijk blijft hij zitten! Ha — ha! — Zeker, die moet zitten tot hij zwart wordt!”

Daarop verlieten allen het kantoor. Het laatste trad Raffles naar buiten, die hen als een lange schaduw tot de naastbij staande auto volgde, dienstwillig de deur

van het rijtuig opende en zich met een glimlach verwijderde.

Hij was zeer tevreden met zijn positie.

Dat was weer eens een nieuwe geschiedenis in zijn leven — —

En niet de slechtste.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Onschuldig.

In een kleine cel van de gevangenis te Moabith zat de agent Schaller in zwaarmoedige, bijna wanhopende gedachten verdiept. Het vonnis luidde vier jaar tuchthuisstraf, waartoe het gerecht hem had veroordeeld. Niets en niemand had hem kunnen helpen. De aanwezig zijnde bewijzen van schuld waren te bezwarend. Op raad van den hem door de rechters toegewezen advocaat had hij herziening van het vonnis gevraagd, doch hij wist niet welke redenen hij daarvoor moest opgeven. Zonder het te gelooven, hadden de advocaat en de rechter zijn eenige verdediging aangehoord, dat hij niet wist op welke manier de gestolen papieren van waarde in zijn schrijftafel waren gekomen.

Zelfs zijn verdediger schudde vol twijfel het hoofd en verzocht alleen de rechters om verzachtende omstandigheden voor den tot dusverre ongestrafte.

Vier jaar tuchthuisstraf! Toen hij dit vonnis hoorde, dacht hij dat de grond onder hem wegzonk, hij kon zich niet staande houden en grauwe nevel kwam hem voor de oogen.

Alles kwam hem als een droom voor, alsof het niet waar kon zijn, hetgeen hij daar zoeven had gehoord, alsof het een benauwde nachtmerrie was. Eerst in zijn cel kwam hij weer tot volle bewustzijn van zijn toestand, en in wanhopig snikken uitbarstend, zonk hij op de smalle houten bank neer en drukte zijn koortsachtig hoofd tegen het tafelblad.

Zijn cipier, een oude, in den dienst grijs geworden ambtenaar, die getuige was van de uitbarsting van woede van den veroordeelde, legde medelijdend zijn hand op diens schouder. Hij kwam door zijn jaren-

lange ondervinding tot de overtuiging, dat deze man geen misdadiger was.

Dat was niet de woede en toorn van een slecht mensch, ook niet de bekentenis van een lictzinnige, dat was de wanhoop van een onschuldig veroordeelde!

In strijd met de voorschriften begon hij met Schaller een gesprek over het proces-verbaal en de vertrouwelijk uitzierende oogen van den ouden cipier maakten zijn gedachten weer helder.

Nu zag en hoorde hij al de personen, die bij het proces-verbaal tegenwoordig waren geweest, en alsof een bliksemslag den grijzen nevel van zijn ziel wegtrok, kwam hem plotseling de gestalte van zijn vrouw voor oogen, zooals zij daar met een korpulenten heer in een vrouwelijk gesprek op een der voorste rijen had gezeten.

Hij dacht een oogenblik na, wie dat kon zijn. Hij moest hem kennen, en na eenig nadenken, wist hij ook zijn naam. Het was Geiz, de bouwkundige en woekeraar.

En met hem was zijn vrouw op een vrouwelijken voet, terwijl hij, haar man, nauwelijks door haar werd opgemerkt. Daar moest een reden voor zijn. Plotseling werd zijn gedachtengang door de stem van den cipier afgebroken, die tot hem sprak:

„Ik geloof je, Schaller, dat je onschuldig bent, en ik ben van meening, dat iemand van je familie of vrienden, die toegang tot je schrijftafel had, de gemeene streek heeft uitgehaald. Hebt ge reeds daarover gedacht?”

„Neen”, antwoordde Schaller. „Ik heb mijn vrouw

steeds voor een getrouw persoon, die mij inderdaad lief had, gehouden. Menig keer werd ik weliswaar in stilte door argwaan geplaagd, doch ik wierp dien als een belachelijke jaloeschheid van mij af. Ik hield mijn vrouw niet tot ontrouw in staat.

Doch nu — zoo juist — wordt het mij duidelijk, dat ik bedrogen ben.

Heden was zij met een nieuwen vriend bij mijn terechtzitting en heeft zich niet het minste om mij bekommerd. Gedurende mijn lang voorarrest ontving ik slechts een briefkaart met een onbeduidenden groet — ha — en ik gek geloofde, dat het valsche schaamte was die mijn vrouw er van af hield, om mij te schrijven —

Plotseling werd hij zeer opgewonden. Hij greep den arm van den cipier, om een steun te hebben, en sprak:

„Nu — nu — zie ik alles duidelijk. Onze huisvriend, Kesler — groote hemel, dat ik dat eerst te laat moest begrijpen. Hij is het geweest, want hij was reeds jaren lang in de fabriek waar men de boel plunderde als kassier aangesteld. Hij zal met mijn vrouw het duivelsch plan hebben uitgevoerd, om mij onschadelijk te maken.

O, ik gek, dat ik dat niet gezien en gevoeld heb!

Doch wat zal ik doen — wat kan ik doen — niemand zal mij gelooven — en ik ben reeds veroordeeld”.

„Ik wil je een raad geven, Schaller”, sprak de cipier, „de president van de rechtbank is de raadsheer Moeller. Vraag onmiddellijk na de feestdagen audientie bij hem aan. Vertel hem alles, hetgeen je vermoedt”.

Schaller schudde het hoofd.

„Dat is tevergeefs. De president was zoo lompe en hardvochtig tegenover mij, dat ik daar den moed niet toe heb”.

„Je vergist je, Schaller. Ik ken den ouden heer vanaf zijn jeugd.

Onder een ruw uiterlijk verbergt hij een warm, teergevoelig hart. Beproof het maar”.

Doch Schaller was nog te veel onder den indruk van de terechtzitting, hem klonk nog de stem van den rechter, die als president zijn vonnis uitsprak, in de ooren:

„Vier jaar tuchthuisstraf!” En hij zou bij hem, die zijn vonnis had uitgesproken, om hulp smeeken.

De cipier moest hem verlaten, de strenge dienst veroorloofde geen langer verblijf in Schaller's cel, en de gelegenheid bood zich eerst weer aan, wanneer zijn dagdienst geëindigd was.

Doch voordat hij naar huis ging, opende hij een valdeur en gaf den verbaasden Schaller een dennentak, appelen en noten; zachtjes sprak hij: „Vroolijke Kerstmis, Schaller. De Hemel zal je bijstaan!”

Toen sloot hij de opening en verliet de cel, terwijl Schaller de liefdegift op de kleine houten tafel legde en met betraande oogen piaats nam.

Heerlijke geuren verspreidde de dennentak in de cel, vrome gedachten vervulden de ziel van den ongelukkige, en al de droevige en bittere gedachten verdwenen.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

Een dolle nacht.

Advocaat Goerner was tegen het vonnis der arrondissements-rechtbank in hooger beroep gegaan, hoewel hij het zich niet verheelde, dat het proces voor de meisjes Dalkow zeer slecht stond.

Doch hij wilde het in bezit nemen der stukken grond door Geiz zoo lang mogelijk trachten te verhinderen, daar hij nog op een onvoorziene omstandigheid hoopte, die hem tegenover Geiz zou te hulp komen.

Laatstgenoemde gedroeg zich reeds als eigenaar der stukken grond, die millioenen opleverden.

Hij leefde op een verkwistende wijze en blufte op zijn geld waar hij maar kon. Hij had daarbij een trouwe hulp in zijn vroegere vriendin, de voormalige kellnerin en tegenwoordige mevrouw Schaller.

Ook Lurwas hield hem als gast des avonds bij de kostbare soupers trouw gezelschap. Onmiddellijk na

de feestdagen vroeg mevrouw Schaller door tusschenkomst van Lurwas echtscheiding aan.

Zij vermoedde niet, dat, nadat de officier van justitie door Schaller het hierboven vermelde had vernomen, op verzoek van Moeller een geheime constructie tegen haar werd gevoerd en dat zij door twee der bekwaamste beambten werd bespionneerd.

Zonder zorg leidde zij met Geiz een leventje van vroolijk Fransje en meende, dat zij van nu af aan aan de zijde van Geiz het prettige leven van een schatrijke vrouw kon leiden.

Het was op Oudejaarsavond, toen het drietal naar het bal in Metropool reed en Lurwas bemerkte, dat zij door een persoon in eenvoudige burgerkleeding in een rijtuig gevolgd werden.

De advocaat zag, dat de portier den heer vertrouwelijk groette en deze toen, zonder een biljet, en zonder baltoilet, naar binnen ging. Hij begreep onmiddellijk, dat deze persoon tot de politie behoorde, doch hij veronderstelde, dat hij hen toevallig was gevolgd en een wakend oog in de zaal moest houden. Hij voelde zich echter niet op zijn gemak.

Hij ging zooveel mogelijk den onbekenden persoon uit den weg. Zijn geweten werd door diens tegenwoordigheid verontrust.

Hij hield hetgeen hij had opgemerkt voor zich en volgde Geiz, die mevrouw Schaller in een opvallend baltoilet aan zijn arm had. Zij namen in een loge plaats en spoedig zaten zij te genieten van champagne.

Er heerschte een uitgelaten stemming. Zij wierpen confetti in de zaal over de dansenden, de eene flesch werd na de andere geledigd.

Lurwas werd over dit nutteloos geld verspillen verdrietig en sprak:

„Laat toch dien nonsens, Geiz! Zooveel geld heb je toch niet om het met volle handen te verkwisten.”

Geiz keek hem met rood beloopten oogen woedend aan. Hij ergerde zich over deze aanmerking, omdat de kellner, die aan den ingang der loge stond, haar had gehoord.

Hij wilde overal voor een millionnair doorgaan.

„Hou je mond,” riep hij, „ik doe met mijn geld wat ik wil, dat gaat je niets aan. Ik ben millionnair.”

„Nu, nog niet geheel en al,” antwoordde Lurwas droog. Geiz werd vuurrood. Hij zag duidelijk, dat de kellner hem spottend aankeek. Met een woedende stem riep hij:

„Wat?! Ik geen millionnair? Wilt ge mij voor den gek houden?! Doch jij zoudt er plezier van hebben

wanneer ik in laatste instantie nog mijn proces verloor. Voor den duivel, dat gebeurt niet! Dan doe ik nog liever tien valsche — — — —”

Mevrouw Schaller legde verschrikt de hand op zijn mond. „Je bent krankzinnig, Geiz, zwijg toch!”

Hij stiet haar woedend van zich af. Zijn kleine oogen kregen een gevaarlijke uitdrukking. Met schorre stem riep hij tot mevrouw Schaller:

„Ik zal zeggen wat ik wil. Niemand van je beiden kan mij het stilzwijgen opleggen! Hier betaal ik, en niet jullie! Dat zou wat moois worden. Dat heb je zeker bij dien dommen man, dien Schaller gedaan, ha, ha? Hij is een echte pantoffelheld en voor zijn domheid kan hij nu vier jaar brommen. Doch ik niet — ik niet! Dat grapje zou men met mij niet kunnen uithalen. Ik laat mij de banknoten die mij niet toebehooren niet in mijn schrijftafel stoppen! Neen — ik niet!”

Mevrouw Schaller kreeg een lijkkleur en beefde van opgewondenheid over de onvoorzichtige woorden van den beschonkene.

Zij was gaarne opgestaan om hem te verlaten. Doch haar geldzucht en haar aangeboren sluwheid deden haar blijven, en hem op kokette manier toelachend, hief zij haar champagneglas op, legde een arm om zijn schouder en reikte hem haar glas toe om er uit te drinken.

„Drink en luister niet naar dat, wat de dokter zegt. Die heeft te veel champagne op!”

Geiz stiet een grinnkend geluid uit en riep:

„Ik, ezal, die niet bespeurde dat Lurwas dronken is. Hij moet spuitwater hebben!

Kellnerrr — — — Kellnerrrr — — —”

Onderdanig kwam deze aan het tafeltje.

„Wat beveelt mijnheer de baron?”

„Spuitwater voor dezen heer — en voor mij een nieuwe flesch!”

„Uitstekend.”

De kellner verdween. Geiz kwam weder in een goed humeur, ook mevrouw Schallers opgewondenheid was verdwenen, alleen Lurwas zat plotseling met een lijkkleurig gelaat aan de tafel en keek vreesachtig om zich heen. Hij had een kwade ontdekking gedaan.

De eerste kellner, die hen in het begin had bediend, was zonder dat Lurwas het had opgemerkt, verdwenen en in zijn plaats was om te bedienen in hun loge de vreemdeling gekomen, dien Lurwas voor iemand van de politie hield.

Nu stond het bij hem zonder twijfel vast, dat men

een wakend oog op hen hield. De persoon, die hem reeds zoo verdacht voorkwam, toen hij hem beneden had gezien, was bepaald geen kellner. Want waarom moest hij juist in hun loge bedienen?

Was het louter toeval? Onzin! Hij geloofde niet aan dergelijke toevalligheden. Doch wien golden deze lieve voorzorgen?

Hem persoonlijk in geen geval; men kon hem niets ten laste leggen. Na deze zelfverheffing haalde hij weer vrijer adem.

Zou Geiz in den kijker loopen? Zijn proces was niet erg in den haak?

Doch waarom zou men een wakend oog op hem houden?! Onzin. Dan zou men met Geiz korte wetten maken en hem eenvoudig arresteeren. Dan bleef alleen nog mevrouw Schaller over.

Zijn gedachten werden nu afgeleid, omdat hij met scherp blik naar de voormalige buffetjuffrouw keek, die met Geiz koketteerde. En nu werd het hem duidelijk, dat zij alleen door de politie bewaakt werd.

Het proces, dat zij tegen haar man voerde, had zeker argwaan gewekt, en men wilde nu trachten voldoende bewijzen te vinden.

Hij vloekte in stilte, dat hij dit niet had vooruitgezien en voor haar duizend mark honorarium had bedankt.

Zij kon hem en Geiz er op die manier leelijk in laten loopen. Zij moest zoo spoedig mogelijk onschadelijk gemaakt worden. Doch hoe? Dat zou niet gemakkelijk gaan.

En die ezel, die Geiz, had nog in zijn dronkenschap over hun intiemste zaken gesproken.

Lurwas verbleekte opnieuw. Plotseling viel hem alles in, wat Geiz in tegenwoordigheid van den kellner had gezegd.

Hij zou hem wel met een wijnflesch op zijn hersens willen slaan, zoo woedend werd hij. Hij had nog hoop, dat de politie-agent den inhoud niet had begrepen en het gansche gesprek niet belangrijk vond.

De kellner, dien Lurwas voor een politieagent aanzag, kwam met het bestelde terug.

Men kon volstrekt niet aan hem merken, dat hij geen kellner was. Zijn kleeding, zijn manieren, alles kwam met zijn vak overeen.

Lurwas keek hem schijnbaar verwonderd aan en sprak:

„Waarom worden wij niet meer door uw collega be-

diend? Wij bestelden toch het grootste gedeelte aan een anderen kellner.”

„U hebt gelijk, mijnheer,” antwoordde de kellner, „doch mijn collega heeft, omdat ik verhinderd was, mij vervangen. Deze loge behoort t mijn afdeling.”

„Zoo — zoo —” antwoordde Lurwas, „ik vroeg het alleen opdat er geen misverstand bij het betalen zou ontstaan.”

„Alles is opgeschreven, mijnheer.”

Lurwas groette dankend met zijn hand, en de kellner ging weer naar den ingang van de loge terug.

„Het is mij om het even, wat ik moet betalen,” riep Geiz, „wij zijn millionnaires, wij hebben geld als het zand der zee. Kinderen, willen wij niet eens dansen?”

Kellner, ik wil betalen. Wij gaan dansen, deze loge blijft voor ons gereserveerd!”

Geiz smet eenige biljetten van honderd mark op tafel, zonder af te rekenen, en ging op den arm van mevrouw Schaller leunend, naar beneden in de zaal.

Met een hart, dat niet zoo bezwaard was als zoo-even, volgde Lurwas hem. Nu kon hij Geiz tenminste waarschuwen. Hij merkte het niet op, dat hen onmiddellijk, nadat zij de loge hadden verlaten, een oude kokette op den voet volgde.

Zoodra Geiz in den ingang der zaal stond, sprak Lurwas tot hem:

„Geiz, wanneer je nog niet heelemaal je verstand verloren hebt, hoor mij dan een oogenblik aan:

Wij moeten onmiddellijk dit lokaal verlaten en naar café Nationaal gaan. De politie zit ons op de hielen.”

Geiz werd plotseling nuchter, en verschrikt riep hij tamelijk luid:

„Zit de politie ons op de hielen?”

Lurwas knikte en antwoordde:

„Praat niet zoo hard, ga naar de garderobe.”

Op dit oogenblik kreeg de advocaat van de vlak achter hem staande kokette een slag met haar waaier op zijn schouder. Verwonderd draaide hij zich om en keek in het lachende gelaat der „dame”.

„Goeden avond, mijnheer Lurwas”, sprak zij, „mag ik mij bij u aansluiten? ik ben geheel alleen hier.”

De aangesprokene kon zich niet herinneren, dat hij deze persoon ooit gezien had. Doch hij was te Berlijn bekend als de bonte hond.

„Het spijt mij,” antwoordde hij, „ik ben helaas zelf genoodigde en kan niet met u medegaan.”

Hij boog en ging spoedig naar de kleedkamer, waar hij mevrouw Schaller en Geiz ontmoette.

Hij bemerkte niet, dat de kokette naar de loge, die Geiz verlaten had terugkeerde en daar met den kellner haastig en zachtjes een gesprek voerde.

Toen Geiz met mevrouw Schaller en Lurwas van

Metropole in een auto naar het Casino reden, ging de kellner naar den portier en vroeg hem zachtjes wat.

Tamelijk luid antwoordde deze:

„Naar het Casino, mijnheer de commissaris.”

NEGENDE HOOFDSTUK.

Een drijfjacht

Toen het edele drietal in de auto zat, ademde Lurwas weer vrijer.

Mevrouw Schaller vroeg aanhoudend, wat deze verandering in het programma te beduiden had.

Doch Geiz kreeg van Lurwas een trap, die hem tot voorzichtigheid aanmaande.

„Het is daar te vervelend”, antwoordde hij.

Bij den hoek van de Friedrichstrasse liet Lurwas de auto stil houden en stapten zij uit.

Hij betaalde persoonlijk, omdat Geiz alleen grotere geldstukken bij zich had en het den advocaat te lang zou duren, voordat de chauffeur had gewisseld.

Toen sprak hij tot Geiz:

„Laat ons naar de Friedrichstrasse teruggaan, naar een der café's.”

„Ik dacht, dat wij naar het Casino gingen”, antwoordde Geiz.

Lurwas gaf hem weder een schop en antwoordde:

„Daar is het vandaag niet interessant.”

„Het is mij onverschillig,” bromde Geiz en gaf gaf mevrouw Schaller zijn arm.

Verscheidene keeren bleef Lurwas schijnbaar opzettelijk eenige schreden achter en keek naar de voorbijgangers, die hem volgden.

Doch zijn angst, dat zij op de hielen werden gezeten was ongegrond, hij had den ambtenaar, die hem misschien zou volgen, een poets gebakken en hem op een dwaalspoor gebracht.

Doch zij werden nochtans scherp in het oog gehouden.

Op hetzelfde oogenblik, toen zij het café binnen traden, kwam de commissaris van politie het Casino binnen en keek zoekend om zich heen.

Verscheidene malen liep hij het lokaal door, tot dat hij zag, dat de door hem bewaakte personen hem op een valsch spoor hadden gebracht of dat zij hun plan hadden veranderd en een ander lokaal opgezocht.

Intusschen waren zij voor dezen nacht aan zijn aandacht ontsnapt. Maar hij had door de mededeelingen van Geiz voldoende materiaal. Mevrouw Schaller kon gearresteerd worden, haar man was onschuldig.

Hij ging zitten en bestelde een flesch wijn; misschien kwamen zij toch nog.

Terwijl hij schijnbaar zorgeloos naar de drukte om hem heen keek, werkten zijn gedachten voortdurend en trachtte hij de woorden, die Geiz had gesproken toen hij op zijn geld blufte, goed te begripen. Zijn uitlating:

„Ik doe, als het noodig is, tien nieuwe meineden”, wat uiterst bezwarend en duidde op de een of andere misdaad, die deze man moest hebben bedreven, of die hij van plan was te begaan.

Maar commissaris Thiem kende geen enkel geval, dat hij met de woorden van Geiz in verband kon brengen en hij moest deze uitlating dus voorloopig als onbruikbaar beschouwen.

Het was tegen den morgen, toen Lurwas en zijn cliënt, nadat zij mevrouw Schaller naar huis hadden gebracht, zich naar de woning van den advocaat begaven, in de Kastanjelaan. Lurwas was ongetrouwd en de vrouw van den huisbewaarder zorgde voor zijn huishouding.

Zijn woning bestond uit drie zeer behaaglijk ingerichte kamers. Hij stak het gaslicht in zijn studeer-

kamer op en zoowel Geiz als hij strekten zich vermoeid uit in twee gemakkelijke Engelsche clubfauteuils.

Geiz was zeer zenuwachtig geworden door de eigenaardige manier van doen van Lurwas.

In gespannen aandacht keek hij hem aan, wachtende op de gewichtige mededeeling die nu eindelijk zou komen.

Lurwas stak een sigaret aan en hield den ander het étui voor.

„Dank je,” sprak Geiz met heesche stem, „ik ben te moe. Ik zou graag gaan slapen. Maak het daarom kort en vertel mij, waarom ge met ons Metropool hebt verlaten”.

„Heel eenvoudig. De politie bewaakt mevrouw Schaller. De kellner, die ons bediende, was een politiebeambte en ik hoop maar, dat hij uw uitlating over meineden en dergelijke mooie woorden niet heeft verstaan of ten minste de bedoeling ervan niet heeft begrepen.

Want anders gaan we achter de tralies en kunnen wij roggebrood eten in Moabith”.

Het gelaat van Geiz werd vaalbleek en bevend sprak hij:

„Die verd... champagne, ik roer ze niet meer aan!”

„Laten we maar hopen, dat het goed met ons afloopt, Geiz! Ik denk, dat wij de politie nog wel een keer zullen ontsnappen, trouwens, de politie was daar niet voor ons, maar voor mevrouw Schaller.

De duivel hale die vrouw, die ons in den weg moest loopen”.

Geiz zuchtte:

„Ge hebt gelijk, ge hebt gelijk. Ze ligt mij nu ook als een molensteen op mijn maag. Kerel, Lurwas, wij moesten haar onschadelijk maken, hoe dan ook en nog heden!”

„Maar hoe!” sprak Lurwas, peinzend den rook van zijn sigaar uitblazend.

„Ik, ezel...” riep Geiz uit, „ik heb haar van onze Dalkowsche geschiedenis verteld. Ik zou mij zelf wel een slag in mijn gezicht willen geven.”

Lurwas sprong woedend op en riep:

„Hebt ge haar dat verteld? Ophangen moest je je, Geiz! Je bent rijp voor een krankzinnigengesticht.”

„Ja... Ja...”, stemde Geiz toe, „maar daarmee veranderen wij de zaak niet. Gij zijt toch niet zoo dom als wij, gewone menschen, dokter. Denk eens na en vind er wat op.”

„Goed,” riep Lurwas, „het gaat natuurlijk op uw kosten. Reis met mevrouw Schaller naar Londen en

breng haar daar in veiligheid, dan kom je weer terug. Een anderen raad weet ik niet. Want... als zij van de zaak Dalkow af weet, zal zij dit natuurlijk als wapen tegen ons gebruiken, als wij ons ten minste niet in acht nemen. Ge zult er uw leven lang plezier van hebben, Geiz.”

„Ja, ik zal met haar trouwen, dat is het eenvoudigste.”

Lurwas haalde de schouders op en lachte boosaardig.

„Ik verwacht je hedenavond om acht uur reisvaardig in mijn bureau. Vertel aan niemand, dat gij naar Londen gaat, maar zeg uw portier en uw kennissen in de buurt dat gij een uitstapje naar de Riviermaakt.”

„Ik begrijp je, Lurwas,” antwoordde Geiz en stond met een zucht op.

„Met mevrouw Schaller zal ik wel handelen, Geiz. Bekommer je daarom niet en laat mij die zaak over. Dat is namelijk een gevaarlijk zaakje, dat groote handigheid eischt, want zij moet onder de oogen van de politie verdwijnen. En nu... goeden nacht. Ga slapen en wees niet te laat bij mij.”

Geiz ging heen, terwijl Lurwas eenige uren rust ging nemen. Tegen elf uur nam hij een huur-auto en begaf zich naar de woning van mevrouw Schaller.

Hij glimlachte honend toen hij voor de deur een schijnbaar werkelozen arbeider bemerkte, die hem scherp aankeek.

„Wachten!” beval hij den chauffeur, waarna hij het huis binnentrad.

„Wat is er? Is er iets met mijnheer Geiz gebeurd?” riep mevrouw Schaller verschrikt uit.

„Nee, dat niet, maar met u”, antwoordde Lurwas, „om geen woorden te verspillen zeg ik u, dat de politie u scherp gadeslaat en gij er op verdacht moet zijn, ieder oogenblik gearresteerd te kunnen worden. Kleed u onmiddellijk in wandeltoilet, neem alleen uw kostbaarheden en geld mee en laat al het overige achter; wij moeten onopgemerkt het huis verlaten. Niets mag er op wijzen, dat gij vlucht. Geiz wacht u bij mij.”

Doodsbleek hield mevrouw Schaller zich aan een stoelleuning vast; alles draaide haar voor de oogen. Met moeite kon zij naar haar slaapkamer gaan om toilet te maken. In een half uur was zij gereed.

Lurwas bekeek eerst haar kleeding, om te zien of zij er niet opvallend uitzag.

„Hoor nu eens goed toe,” sprak hij, „u gaat nu

met mij naar de auto, die beneden op ons wacht. Daar stapt u alleen in, ik geef den chauffeur bevel naar Friedrichstrasse no. 74 te rijden. Daar laat u de auto wachten en gaat... het huis heeft een tweeden uitgang... naar de Charlottenstrasse.

Daar neemt u een nieuwe auto en rijdt tot het Tempelhoferveld. Dan gaat u verder naar Schöneberg en moet gij goed opletten — de gelegenheid daartoe is schitterend — of gij door iemand wordt achtervolgd.

Van Schöneberg uit komt gij naar mijn kantoor. Ik geloof niet, dat men uw spoor kan volgen. Dus... wees nu flink en bedaard, opdat de politie-agent, die voor uw huis staat, om den tuin wordt geleid."

Zij verzamelde al haar wilskracht en ging met Lurwas, luidkeels lachend, de trappen af.

De arbeider stond met den chauffeur te praten en laatstgenoemde schrok, toen Lurwas plotseling met mevrouw Schaller uit het huis kwam.

Nu was de advocaat er zeker van, dat de chauffeur door den politieagent op de hoogte was gebracht.

Mevrouw Schaller stapte schertsend in en volkomen op de hoogte van het dreigende gevaar, sprak zij met groote zelfbeheersching:

„Dus om drie uur bij Dresse. om te dineeren”.

„Om drie uur, mevrouw. Wij zullen daar in uw aangenaam gezelschap eenige genoeglijke uren doorbrengen. Friedrichstrasse 74!” riep hij tot den chauffeur. „Daar moet gij wachten. Deze dame maakt daar een visite. Hier zijn tien Mark! Reken verder maar met de dame af.

Hij wendde zich weer tot mevrouw Schaller, zij reikten elkander nogmaals de hand, daarop reed de auto weg.

Lurwas keek haar als een verliefd minnaar nog langen tijd na. In werkelijkheid echter bespiedde hij den politiebeambte, die op eenigen afstand stond. Hij nam nauwkeurig waar, of er misschien een andere auto met een tweeden beambte van politie mevrouw Schaller volgde.

Toen hij niets verdachts bemerkte, slenterde hij langzaam de straat over en nam plaats in een electriche tram, die naar het oosten van de stad reed. Zoo lang hij kon, keek hij vanuit den wagen naar den als arbeider verkleeden agent van politie en hij zag, dat deze een café in de buurt binnen ging

Lurwas was tevreden. Bij de volgende halte verliet hij de tram en reed nu naar zijn bureau.

Zijn bureauchef was heden, met het oog op den

feestdag, niet aanwezig. Een groot aantal felicitatiekaartjes van cliënten en vrienden lagen in de brievenbus.

Zonder zich om hun inhoud te bekommeren, ging Lurwas de kachel aanleggen in zijn studeerkamer.

Hout en kolen lagen in een klein kamertje en het gelukte hem, een flink vuur aan te maken. Hij hield voorloopig zijn overjas nog aan, omdat het bitter koud in het vertrek was. Eindelijk begon de kachel een behagelijke warmte uit te stralen en Lurwas begon te werken.

Hij had door zijn omgang met Geiz in den laatsten tijd sterk geboemeld, zoodat een groote hoop correspondenties en acten op hem wachtten.

Met een ijver, die een betere zaak waardig was, bracht hij orde in den voor hem liggenden chaos van vuile processen, echtscheidingen, bedriegerijen en faillissementen en hij merkte niet, dat het reeds donker werd.

Daar werd op de deur van het bureau geklopt. Hij maakte open en mevrouw Schaller trad binnen.

„Is mijnheer Geiz hier?” vroeg zij.

„Nee, ik wacht hem elk oogenblik”.

„Eerst volgde mij iemand”, sprak zij, nadat zij had plaats genomen, „toen ik echter over het Tempelhoferveld was gegaan, heb ik niemand meer bemerkt. Gelukkig, dat gij mij tijdig hebt gewaarschuwd. Maar wat moet er nu gebeuren?”

„Geiz vertrekt nog heden met u naar Londen”...

„Zonder bagage? Ik heb alleen mijn geld en mijn sieraden bij mij.”

„Men vlucht niet met bagage. Dat is juist een fout van vele menschen. Alleen handbagage! En zelfs die is soms nog lastig.”

Opnieuw werd er op de gangdeur geklopt. Verschrikt keek mevrouw Schaller om zich heen, alsof zij een schuilhoek zocht.

Haar angst was echter ongegrond, want het was Geiz, die binnentrad. Hij droeg een handtaschje en een plaid in de rechterhand.

Met een gedwongen glimlachje reikte hij mevrouw Schaller de linkerhand en sprak:

„Daar zijn we dus. Tot dusverre is alles goed gegaan. Ik ben langs verscheidene omwegen naar hier gekomen. Wij kunnen met den elfuurstrein van het station Friedrichstrasse vertrekken. Een vervloekte geschiedenis!

„Ik ken geen woord Engelsch, behalve beefsteak.”

„Dat is niet erg, Geiz, met het noodige geld in den zak verstaat een Chinees u zelfs.”

„Nu, geld heb ik niet veel. Ik heb mijn laatste tien briefjes uit de kast genomen en als we het proces niet spoedig winnen, hang ik mij aan den anderen kant van het Kanaal op.”

Geiz loog, toen hij over zijn gebrek aan geld sprak, maar hij wilde zich op die manier tegen te hooge eischen van mevrouw Schaller in acht nemen.

Terwijl zij bij Lurwas in het kantoor zaten, vernam de commissaris van politie Thiem van den agent, die bij mevrouw Schaller de wacht had gehouden, dat deze dame zich sinds den middag niet meer in haar woning bevond.

De agent schilderde het uiterlijk van den heer, die haar had afgehaald en commissaris Thiem herkende onmiddellijk den beruchten „advocaat”.

Toen de beambte verder berichtte, dat mevrouw Schaller van uit de auto een rendez-vous bij Dressel om drie uur had afgesproken en dat de dame door het huis in de Friedrichstrasse naar de Charlottenstrasse was verdwenen, werd het den commissaris duidelijk, dat zijn bewaking ontdekt was.

Alleen Lurwas, die zoo sluw was als een vos, kon dit bewerkt hebben.

De commissaris dacht eenige minuten na, voordat hij nieuwe bevelen gaf. Tegen de sluwheid van Lurwas waren de ondergeschikte beambten niet opgewassen, hij zelf moest hier optreden.

Hij gaf nieuwe bevelen ter bewaking van de woning van mevrouw Schaller, terwijl hij zelf zich op weg naar Lurwas begaf.

Aan ieder der beambten werd bevolen mevrouw Schaller onmiddellijk te arresteeren.

Hij kon dezen maatregel gerust nemen, nadat hij den vorigen avond de woorden van Geiz had gehoord.

Het was reeds acht uur, toen de ambtenaren en hun chefs het gerechtsgebouw verlieten.

De commissaris had moeten begripen, dat, als mevrouw Schaller door Lurwas was gewaarschuwd en zelfs door hem werd geholpen, zij door een overhaaste vlucht zich in veiligheid zou trachten te brengen.

Om die reden had hij alle beambten van politie, die aan de stations dienst deden, op de hoogte moeten brengen van het signalement van mevrouw Schaller en bevel tot gevangenneming moeten geven.

Deze nalatigheid of het geen rekening houden met de sluwheid der verdachte, moest zijn plannen in de war brengen.

Hij geloofde niet aan een vlucht.

Toen hij voor de hem bekende woning van Lurwas in de Kastanjelaan kwam, bemerkte hij, dat het er volkomen donker was.

Hij wachtte een uur, tot bij tien, en zocht naar de portierster, die hij, onder voorwendsel van dringende zaken met Lurwas, vroeg wanneer deze thuiskwam.

Daar hoorde hij tot zijn spijt, dat hij Lurwas alleen op het kantoor in de Wallstrasse kon spreken.

Met een binnensmondschen vloek over den verloren tijd, nam hij een rijtuig, om zich daarheen te begeven.

Zooals hij reeds gevreesd had, vond hij het huis gesloten en de vensters van het kantoor eveneens.

Besluiteloos wat nu te doen, om zijn doel te bereiken, bleef hij in de buurt van het huis tot elf uur en begaf zich toen zeer ontstemd naar zijn bureau, in de hoop dat zijn beambten meer succes hadden gehad dan hij.

Maar er was geen bericht voor hem gekomen. Degene, die hij zocht, was reeds tamelijk ver van Berlijn verwijderd en zat, onder geleide van Geiz, in den sneltrein naar Vlissingen.

Lurwas was, bijzonder tevreden over de welgeslaagde vlucht van mevrouw Schaller, naar huis gereden.

De portiersvrouw, iemand die reeds voor zakkenrollerij had gevangen gezeten, wachtte op hem. Haar was het late bezoek van den haar onbekenden commissaris van politie opgevallen en met het groote instinct dat de roofdieren der maatschappij voor hun jagers bezitten, vermoedde zij in den bezoeker een „stillen politie-agent”, en dit beteekende stellig het een of andere gevaar voor Lurwas.

Daarom berichtte zij dit late bezoek en beschreef nauwkeurig het uiterlijk van den commissaris.

Lurwas begon spottend te lachen. Hij herkende dadelijk volgens de beschrijving den commissaris, die in „Metropol” mevrouw Schaller had bewaakt. Hij bedankte de portiersvrouw en gaf haar een twintigmarkstuk als belooning. Daarna begaf hij zich ter ruste.

Den volgenden morgen werd er tamelijk vroeg aan zijn gangdeur geklopt. Toen hij opendeed, bracht een politie-agent hem een bevelschrift, om zich naar het bureau van den commissaris Thiem te begeven.

Des voormiddags om tien uur werd hij daar verwacht.

Lurwas begon weer te lachen en ging, nadat hij zeer gerust ontbeten had, naar de Alexanderplatz.

Precies om tien uur stond hij in het bureau van den commissaris Thiem.

Laatstgenoemde was tot zijn spijt wegens dienstzaken afwezig, en in plaats van hem leidde een wachtmeester de zaak.

Na een korte begroeting begon deze zijn verhoor:

„Kent u een zekere mevrouw Editha Schaller, geboren Fredlinger?”

Lurwas spitste zijn dunne lippen en antwoordde:

„Ik ben met deze bekend”.

„Waart u gisteren in den loop van den dag in haar gezelschap?”

„Wij spraken met elkander af, elkaar aan een diner te ontmoeten, doch ik kreeg helaas een afzegging”.

De wachtmeester keek hem scherp onderzoekend aan.

„Hebt u deze dame sedert dien tijd tot heden niet meer gezien of gesproken?”

„Neen”.

„Neen?”

„Neen, heer wachtmeester”, antwoordde Lurwas op scherpen toon.

„Wij stellen er groot belang in om het tegenwoordig verblijf van mevrouw Schaller te vernemen, en ik hoop, van u nader bericht daarover te vernemen”.

„Het spijt mij, u niet van dienst te kunnen zijn”.

De wachtmeester zweeg eenige oogenblikken en bladerde in de voor hem liggende acten.

Vervolgens sprak hij:

„U was Oudejaarsavond met mevrouw Schaller en een koopman Geiz in Metropol. Hoe lang was u daar?”

„Ik kan dien tijd niet bepalen, heer wachtmeester. In zulk een nacht leeft men niet met het horloge in de hand”.

„Vandaar reed u naar het Casino?”

Lurwas begon te lachen en antwoordde:

„U bent daaromtrent, zooals ik bemerk, beter op de hoogte dan ik.”

Den wachtmeester liet dit ironische antwoord totaal koud.

„In welke verhouding staat de koopman Geiz tot mevrouw Schaller?”

Met een minachtend schouderophalen antwoordde de advocaat:

„In een verhouding, zooals er in de stad duizenden zijn”.

„Herinnert u zich de woorden die de koopman Geiz in Metropol bij het souper tot u sprak?”

Daarop antwoordde Lurwas:

„Daaromtrent kan de kellner der loge u het beste inlichten. Wij waren dronken, de kellner echter niet”.

De wachtmeester keek de acten na, hij wist, dat

commissaris Thien de bedoelde kellner geweest was.

Het onderzoek was geëindigd en hij gaf dat door een handbeweging te kennen.

Lurwas vertrok en wanneer de wachtmeester geweten had, hoe hij over hem dacht, zou hij niet zeer geveild zijn geweest.

Den volgenden morgen liet Lurwas door zijn eersten klerk Krafft, alias Raffles, een aangekomen poste restante telegram van het telegraafkantoor afhalen. Dit luidde:

„Gelukkig te Londen aangekomen, vele groeten.”

Doch hij verwonderde zich, dat Krafft niet terugkwam.

Toen er verscheidene uren verlopen waren, werd Lurwas zenuwachtig, en ging zelf naar het telegraafkantoor om te vragen, of een aan zijn adres gericht telegram reeds was afgehaald.

De dienstdoende ambtenaar bevestigde dit, en Lurwas ging naar zijn bureau terug in de hoop, dat Krafft eindelijk was teruggekomen.

Toen het avond was geworden, meende Lurwas, dat er met Krafft het een of ander gebeurd was.

Hij overlegde eenige seconden, wat hij moest doen, en plotseling kwam hij op de gedachte, dat zijn bureauchef waarschijnlijk wegens de een of andere zaak door de politie moest zijn gearresteerd...

„Ik heb toch zijn duizend mark borgtocht”, sprak hij tot zichzelf en opende zijn brandkast.

„Met dat geld ben ik tegen alle schade gewaarborgd, en indien de kevel gearresteerd is, zal ik mij door zijn duizend mark schadeloos stellen.”

Plotseling zette hij groote oogen op.

Het kistje, waarin hij zijn geld bewaarde, was verdwenen.

Op de plaats daarvan lag een briefje, dat Lurwas met bevende handen opende en las:

„U hebt mij gezegd, dat ik mij het overige geld, dat ik voor mijn levensonderhoud noodig had, en dat u mij niet kondt geven, bij elkander moest stelen. Ik ben daarmede bij u begonnen, daar ik lieden van uw soort bijzonder hoog acht.

Ik verblijf met bijzondere „hoogachting”

JOHN C. RAFFLES.

Verstijfd van schrik staarde Lurwas naar de schrijftafel.

Bijna 70,000 Mark, die hij bij uitzondering in huis had gehouden, hadden zich in de schrijfkassette be-

vonden. En de naam van een commissaris van politie had hem niet zooveel schrik aangejaagd als de welbekende John C. Raffles.

Lurwas knarste op de tanden.

„De duivel hale dien hond”.

Hij kreeg vervolgens zijn hoed, en zonder het bureau te sluiten, liep hij naar het politiebureau.

Met een eigenaardig lachje hoorde de commissaris van politie de aanklacht van Lurwas tegen zijn voortvluchtigen bureauchef Frits Krafft, alias John C. Raffles, aan.

Toen Lurwas met zijn bericht klaar was, vroeg de commissaris hem op ironischen toon:

„Vertel mij eens, bent u tegen inbraak verzekerd?”

„Helaas niet”, zuchte Lurwas.

„Jammer,” spotte de ambtenaar, „dan had ik u namelijk gearresteerd. Nu...”, hij maakte een beweging naar de deur— „kunt u helaas weer vertrekken”.

Lurwas sloeg in zijn opgewondenheid geen acht op hetgeen de commissaris zeide. Zich naar de deur wendend, sprak hij:

„Sein direct, mijnheer de commissaris. Ik loof 1000 Mark belooning uit”.

Nu lachte niet alleen commissaris Thiem, doch ook de andere ambtenaren.

Thiem zeide echter: „De belooning is wat laag voor John C. Raffles; in Londen betaalt men reeds 10,000

pond, als hij gepakt wordt, doch tot nu toe blijft Raffles een vrij man!”

Vier-en-twintig uur later ontving de commissaris van politie Baxter, de chef van het hoofdbureau te Scotland Yard, door middel van een ijlbode, den volgenden brief:

„Mijn waarde inspecteur van politie! Ik moet u weer eens een genoegens verschaffen en uw rustige leventje storen.

Neem onmiddellijk eenige ambtenaren en begeef u naar het Queen hotel en vraag daar naar een voor eenige dagen aangekomen Duitsch koopman, Geiz genaamd. Deze persoon verbergt de door den Koninkl. Pruisischen officier van justitie gezochte mevrouw Schaller, het signalement van genoemde vrouw is zeker in uw bezit. Buitendien wordt genoemde Geiz verdacht, een diefstal op groote schaal te Berlijn te hebben gepleegd, en zult u bij hem ongetwijfeld papieren vinden, die op deze misdaad betrekking hebben.

Wanneer u voldoende redenen tot verdenking vindt, arresteer hen dan, en zend hen naar den hoofdcommissaris van politie Thiem te Berlijn.

Nadat ik u verzocht heb, de „vloer” voor mij te groeten, verblijf ik met vele groeten aan u

JOHN C. RAFFLES.

TIENDE HOOFDSTUK.

Slot.

Geiz wilde juist zijn hotel verlaten, om in een restauratie het middagmaal te gaan gebruiken, toen de kellner hem twee heeren aandiende, die hun namen niet wilden noemen en zich niet lieten afwijzen.

Geiz maakte zich eensklaps ongerust.

„Ik ben niet te spreken,” antwoordde hij den kellner. „Ge ziet, dat ik wil uitgaan.”

„Dat heb ik den heeren reeds verteld. Zij dringen er echter op aan, om toegelaten te worden.”

„Zeg nog eens —”

Op dit oogenblik werd er aan de deur geklopt, en voordat Geiz „binnen” kon roepen, werd de deur geopend en de inspecteur van politie Baxter, een zijner collega's en een agent van politie traden binnen.

Baxter groette den koopman vluchtig en bemerkte, dat zijn opgeblazen gelaatstrekken zich tot een gedwongen lachje vertrokken.

„Ik ben tot mijn spijt verhinderd, mij met de heeren te onderhouden,” sprak Geiz met moeite, daar hij door een plotseling gevoel van angst bijna geen geluid kon geven, „misschien op een anderen keer.”

„Het doet mij leed,” antwoordde Baxter op ijskoude toon, nam een groot stuk papier uit zijn overjas, ontvouwde het en sprak:

„Op bevel van het openbaar ministerie te Berlijn, dat voldoende redenen heeft om u te verdenken de verblijfplaats van de door de politie gezochte mevrouw Editha Schaller te kennen en haar te verbergen, heb ik de opdracht gekregen huiszoeking bij u te doen.

Ik verzoek u, u naar al mijn voorschriften te schikken, zoo niet, dan zult u mij er toe noodzaken de noodige dwangmaatregelen toe te passen.

Vóór alles verzoek ik u, ons inzage te geven van de brieven die u persoonlijk bij u hebt.”

Baxter zag, hoe Geiz plotseling een lijkkeur kreeg.

„Ik protesteer!” riep hij, „ik heb een dringende bijeenkomst zaken betreffende, en die wanneer ik afwezig bleef, mij een vermogen zou kosten.”

Baxter haalde onverschillig de schouders op en antwoordde:

„De bevelen van het openbaar ministerie van Berlijn moeten eerder geëerbiedigd worden dan uw persoonlijke belangen. Trouwens, wij zullen u niet lang ophouden. Geef mij uw portefeuille en wat u overigens nog meer aan papieren bij u hebt, dan kunnen wij zoo spoedig mogelijk weer vertrekken.”

Geiz hijgde, het zweet parelde op zijn voorhoofd, hij wilde naar de deur gaan om te vluchten.

Toen pakte Baxter hem beet en hij riep tot zijn beambten:

„Fouilleert hem!”

Nu begon Geiz zich te verdedigen. Hij sloeg om zich heen als een razende, zoodat Baxter hem met moeite kon vasthouden, totdat de politie-beambte de portefeuille uit den binnenzak van Geiz' overjas had genomen.

De inspecteur was er door den tegenstand van Geiz volkomen van overtuigd, dat deze een onderzoek van zijn papieren vreesde.

Zoodra hij nu de portefeuille in handen hield, gaf hij Geiz aan den politie-agent over.

Geiz keek Baxter als een krankzinnige aan. Toen deze voor de schrijftafel ging zitten, beproefde hij zich opnieuw aan de handen van den beambte te onttrekken.

Met het gansche gewicht van zijn zwaar lichaam wierp hij zich op Baxter en sloeg hem met de vuist in het gelaat. Toen kreeg hij van den agent een slag met den gummistok over zijn arm. Met een kreet van woede wendde Geiz zich nu tot dezen, doch Baxter kwam zijn beambte te hulp.

Na een woesten strijd gelukte het hun eindelijk de handen van Geiz te boeien en hem in hun macht te krijgen.

Nu was zijn kracht uitgeput, Kermend en zuchtend viel hij in zijn stoel neer en keek voor zich.

Baxter was weer naar het schrijfbureau gegaan en begon nu de papieren te doorzoeken. Het eerste, dat hij in handen kreeg, was een brief van mevrouw Schaller uit Parijs, die met de laatste avondpost gekomen was.

„Mijn geliefde!

Sedert ik van je weg ben, is het vreeselijk vervelend. Kom heel, heel spoedig, dan zullen wij ons het leven te Parijs recht aangenaam maken. Hopenlijk heb je, wanneer je deze letteren ontvangt, reeds je zuurverdiende millioenen in den zak. Betaal Lurwas in geen geval meer dan dat wat wij hebben afgesproken.

De dief zal blij zijn, wanneer hij die som krijgt, en zijn bedreigingen, je naar Moabith te helpen, gelden voor hem zelf even goed. Tracht die papieren, voordat je betaalt, terug te krijgen, dan kan hij je verder niets maken. Voor het door hem verlangde bloedgeld kunnen wij een vroolijk leven leiden. Schrijf onmiddellijk terug en kom. Je wordt zoo spoedig mogelijk verwacht door

je EDITHA."

Baxter lachte tevreden, dat was meer dan men verwacht had.

„Een nette brief, dien ge daar hebt ontvangen, Geiz!" riep hij uit.

Een tusschen de tanden gemompelde vloek was het antwoord.

Nu kwamen ook nog de stukken omtrent de misdaden, die Geiz tegenover de familie Dalkow had begaan, uit de portefeuille in handen van Baxter.

Daardoor was de arrestatie van den bedrieger gewetigd. Baxter stond op en sprak tot Geiz:

„In naam der wet arresteer ik u, koopman Max Geiz."

Alsof hij met een zweep een slag in zijn gezicht had gekregen, zakte hij in elkander en terwijl de beambten hem wegbrachten, kwam zijn gansche ruwheid te voorschijn, en razend en vloekend liet hij zich meesleuren.

Baxter verzegelde de in beslag genomen papieren, sloot het huis en reed naar zijn bureau.

Een week later kwam de gearresteerde Geiz in Berlijn, en de commissaris van politie Thiem, die denzelfden morgen Lurwas had gevangen genomen, nam nu den advocaat in verhoor.

Hoonend lachend trad Lurwas binnen en keek zoo onverschillig mogelijk.

De commissaris beproefde hem te overrompelen en sprak:

„Uw inhechtenisneming is een gevolg van de arrestatie van den koopman Geiz. Volgens zijn verklaring blijkt, dat gij hem in het proces tegen de erfgenamen van Dalkow flink hebt geholpen."

Lurwas begon spottend te lachen:

„Gij moet mij eerst voorlezen, wat koopman Geiz heeft gezegd."

De commissaris van politie wist, dat de vos zich niet wilde laten vangen en sprak dus:

„De acten, die men bij Geiz heeft gevonden, bewijzen, dat gij Geiz bij een groote misdaad behulpzaam zijt geweest."

„Onzin!" antwoordde Lurwas. „Ik laat mij door u niets wijsmaken. Buitendien weiger ik hier verder iedere nadere verklaring."

„Goed!" antwoordde de commissaris, wendde zich tot den agent van politie, die Lurwas had binnengebracht, en sprak:

„Breng hem weg!"

Op weg naar de cel ontmoette hij Geiz, die naar den rechter van instructie gebracht werd. Voordat de agent het kon verhinderen, riep Lurwas:

„Laat je over niets uit!"

Geiz, die een woedende stier leek, begon woest te lachen en schreeuwde:

„Ze kunnen mij toch niets doen! Er zijn hoegenaamd geen bewijzen."

„Zwijg!" riep de agent en duwde hem vooruit.

Op hetzelfde oogenblik vloog hij, door een vuistslag van Geiz, tegen den muur.

„Raak mij niet aan", brulde Geiz.

Verscheidene agenten kwamen nu toesnellen, en onder hun geleide werd hij voor den rechter gebracht. Razend en vloekend verklaarde hij den ambtenaar,

dat hij alleen voor den rechter van instructie wilde spreken.

„Mooi”, sprak de rechter, „dan zal de rechter van instructie u vertellen, hoe gij die zaak te Schöneberg met de schuldbekentenissen heb getraceerd!”

Geiz werd naar den rechter van instructie gebracht en deze vertelde hem, geheel en al op de hoogte gesteld door een brief van John C. Raffles, hoe Geiz Dalkow den inhoud der schuldbekentenis had gedicteerd en hem had gezegd, dat er voor alle zekerheid twee exemplaren van geschreven moesten worden; hoe Geiz op een misdadige wijze had vergeten, er hem opmerkzaam op te maken, dat op een der schuldbekentenissen het woord „duplicaat” moest staan en eindelijk hoe Geiz, toen Dalkow zijn schuld betaalde, slechts één dezer papieren had vernietigd, alles met de bedoeling om op misdadige wijze te handelen.

Lurwas, zoowel als Geiz, kregen verscheidene jaren tuchthuisstraf, en tandeknarsend vloekten zij, zoodra zij den naam John C. Raffles hoorden.

Zeer dankbaar waren de dames Dalkow, die nu in

het bezit der millioenenerfenis van hun vader kwamen, en eveneens inspecteur van politie Baxter, die voor de inhechtenisneming van Geiz van den Koninklijken Pruisischen procureur-generaal een vleierend schrijven ontving.

Dit kwam echter aan John C. Raffles toe, doch daar zijn verblijfplaats onbekend was kon Baxter het hem niet zenden, en behield hij het voor zich alleen.

John C. Raffles zeide echter tot Charly Brand:

„Het was voor mij wel de moeite waard, dat ik drie weken te Berlijn met een borgtocht als iemand, die een betrekking zoekt heb gewerkt.

Ik bezit 70,000 mark, heb twee booswichten onschadelijk gemaakt, een onschuldig veroordeelde, Schaller, uit de gevangenis bevrijd, waarheen nu zijn echtgenoot zal gebracht worden, en een paar ongelukkige weezen aan haar rechtmatig eigendom geholpen.

Ik ben zeer tevreden en ik geloof, dat alle betrokkenen het met mij zijn, behalve natuurlijk de twee dieven Geiz en Lurwas.”

DE KNOOP VAN HET VEST.

De heer Meyer stond midden in zijn ruim elegant ingericht slaapvertrek en kleeedde zich.

Hij deed dat met zooveel nauwkeurigheid, als dat eigen is aan een welgestelden jongen man van vijfendertig jaar, die er nog veel waarde aan hecht er altijd in de puntjes uit te zien en in zichzelf berekent, dat iemand, die tachtig jaar oud geworden is, er vijf jaar van zijn leven aan besteed heeft om altijd netjes te zijn.

De heer Meyer eischte dat zijn schoenen en kleeren altijd gepoetst en geschuierd waren, dat de vouwen van zijn broek niets geleden hadden en dat er niets aan zijn jas mankeerde.

Hij kleeedde zich met de overtuiging, dat hij heden weer, zooals altijd, door een onberispelijke kleeding de hoogachting van zijn medemenschen verdiende.

Maar toen de heer Meyer zijn vest aangetrokken en dichtgeknoopt had, bemerkte hij, dat er iets ernstigs mankeerde.

Terwijl hij in zijn slaapkamer stond, recht op en zonder het hoofd voorover te buigen en voor de laatste maal zijn oogen onderzoekend op zijn rok gevestigd had — ik zeg, toen hij daar zoo stond in vrije en ongedwongen houding, toen zag hij — den vierden knoop van zijn vest.

Nu zal iedereen wel meenen, dat een vestknoop iets is, dat niemands bijzondere gedachten en gevoelens kan opwekken en ieder zal het voor dwaas houden na te denken over den vierden knoop aan een vest, van boven af geteld.

Indien men den heer Meyer, voor hij heden zijn vest aantrok, deze vraag gedaan had, dan had hij misschien ook eenvoudig zijn schouders opgehaald.

Nu echter, nadat hij zijn vierden vestknoop, van boven geteld, nauwkeurig had kunnen zien, nu zou hij geantwoord hebben: „Ik denk dat ik corpulent word.”

En waarlijk, heden dacht de heer Meyer, terwijl hij dien knoop bekeken had:

Ik word inderdaad corpulent — dat is het onomstootelijk bewijs, dat mijn jeugd heengaat.

Ik begin nu zwaarder te worden. —

Dat is het eerste bewijs van den naderenden levensherfst. Als een vrijgezel op een goeden morgen den vierden vestknoop kan zien, dan weet hij, dat de zon van zijn jeugd begint onder te gaan.

Dan is ook het oogenblik gekomen, waarop hij voor het eerst aan een huwelijk begint te denken.

De weg van den vierden vestknoop tot aan het trouwaltaar is gewoonlijk zeer lang en reeds menigeen heeft dien weg trachten te vermijden.

Maar in negen van de tien gevallen, waarin een jongmensch zijn vrijheid opgeeft, was de vierde vestknoop eigenlijk de oorzaak van het huwelijk.

Ik begin corpulent te worden, dacht mijnheer Meyer en dit gaf hem aanleiding om den gesp van zijn vest veel nauwer aan te trekken.

Maar toch kon hij nog altijd den vierden vestknoop zien en deze keek hem als het ware spottend aan.

Met ergernis nam de heer Meyer zijn rok in de hand.

Met zijn gewone krachtige armbeweging wilde hij dien aantrekken. Krak! daar lag de vierde knoop van het vest op het tapijt.

Hij was van het vest afgevallen.

De goede luim van den heer Meyer ging door het afvallen van den knoop geheel verloren, hij wide geen ander vest weer aantrekken.

Met naald en garen wist hij niet om te gaan en de vierde vestknoop moest aangenaaid worden door iemand, die het verstond.

Er bleef hem dus niets anders over dan naar een kleermaker te gaan, voordat hij aan zijn gewone werkzaamheden begon.

„U begint dik te worden, mijnheer Meyer”, sprak de kleermaker, terwijl hij den knoop aannaaide.

„Uw eerstvolgend vest zal eenige centimeters wijder gemaakt moeten worden!”

Mismoedig verliet de heer Meyer het atelier van den kleermaker en gedurende den ganschen dag betastte hij woedend zijn vierden vestknoop, die hem

vroeger nooit tot zooveel nadenken gebracht had en die nu zijn kwelgeest was geworden.

Gedurende eenige dagen wilde de heer Meyer in het geheel niet naar den vestknoop kijken.

Maar hij keek er toch iederen morgen even naar om te probeeren of hij nog vast genoeg zat.

Maar op zekeren avond, terwijl de heer Meyer in den schouwburg in de loge van een zeer lieve dame zat, waarmede hij zich op aangename wijze onderhield — hoorde hij opeens een verdacht geluid.

Vol schrik dacht hij aan den vierden vestknoop, dien hij heden vergeten had te betasten.

Hij voelde er naar — en jawel, hij was weg!

De heer Meyer geneerde zich vreeselijk.

„Men zal mij zeker wel voor slordig beschouwen”, dacht hij, knoopte zijn rok dicht, verkortte zijn bezoek in de loge en vertrok.

Zoo was de vierde vestknoop er de oorzaak van, dat de heer Meyer een onaangename avond had doorgebracht.

Het was omstreeks een week later, toen de heer Meyer weer niet aan zijn vierden vestknoop dacht, maar goedmoedelijk in den kring van een bevriende familie zat.

De heer des huizes, die eenige jaren ouder en vroeger een schoolvriend van den heer Meyer was geweest, was reeds op jeugdigen leeftijd getrouwd.

Zijn huwbare dochter sprak den heer Meyer met het woord „jij” en „Oompje” aan.

Meyer had haar als kind reeds op zijn armen gedragen, hij bracht haar geregeld nog lekkers mede.

Hij kon zich niet herinneren, dat zijn vriend of diens vrouw ooit toespelingen gemaakt hadden op een huwelijk.

Het waren inderdaad allerliefste menschen; hun dochter was een lief nichtje en heette Amalia, zij was achttien jaar oud.

De heer Meyer zat vergenoegd in dezen vriendenkring, liet een der zoontjes op zijn knieën rijden, terwijl het andere aan zijn knevel trok.

De vrouw des huizes en haar dochter breiden en als men niet voor het middagmaal op den heer des huizes had gewacht, dan had de heer Meyer zich hier thuis gevoeld als in zijn eigen huis.

„Rijden, rijden, rijden!” Zoo zong hij vroolijk, daarbij liet hij den jongen op zijn knieën springen, dat deze het uitgilde van blijdschap.

Opeens, krak!.... de vierde vestknoop! —

Onze vriend Meyer had het kind bijna laten vallen.

Hij meende zijn ongeluk nog te kunnen verbergen, want zijn vriend kwam juist thuis, de kinderen snelden hem tegemoet.

De heer Meyer kon nog juist zijn jas dicht knooopen, Men ging aan tafel.

Een heerlijke soep werd opgediend; maar de heer Meyer verbeelde zich niets dan vestknoopen naar binnen te slikken.

Zijn slecht humeur trok aller aandacht, doch niemand vroeg hem naar de oorzaak. De catastrophe bleef echter niet lang weg.

De kleine Karel had zijn oogen overal.

„Mama — kijk, daar ligt een knoopje”, roept hij plotseling en wijst met zijn vinger naar een hoek der kamer.

Zijn broeder Lodewijk staat op, kijkt rond, bukt zich en komt zegevierend terug:

„Oom Meyer, is deze knoop van u?” vraagt hij.

Oom Meyer wordt vuurrood, want de knoop past juist aan het vest dat hij aan heeft.

„O dat beteekent niets, oom Meyer, na den maaltijd zal ik hem aannaaien,” zegt Amalia.

De heer Meyer bloost en hij denkt daarbij, dat de kleine Mali nog nimmer zag, dat hij gebloed had.

„Maar mijn lieve Mali,” zegt de moeder bestraffend.

Amalia bloost nu ook en zegt verontwaardigd:

„Ik moet voor papa toch ook altijd de knoopen weer aannaaien.

Het is bij hem ook altijd de vierde knoop van het vest.

Ik mag nu toch zeker voor mijn lieven oom Meyer ook den knoop wel weer aannaaien!

Hij moet maar medegaan naar papa's kamer.”

Oom Meyer zeide niets, maar begon opnieuw te blozen.

De moeder zeide ook niets, maar keek met een veel-beteekenenden glimlach naar haar echtgenoot.

De kleine Mali had haar moeder zien glimlachen, wierp haar hoofd in den nek en — barstte in een schaterlach uit, pakte oom Meyer bij de ooren, kustte hem op den mond.

Na den maaltijd ging oom Meyer met papa in diens kamer, papa bracht het vest naar zijn dochter en de kleine Mali naaide den knoop vast.

„Het was werkelijk weer de „vierde”, zeide zij toen Meyer uit papa's kamer terugkwam en begon vreeselijk te lachen.

Papa, mama en oom Meyer lachten eveneens.

Toen de heer Meyer 's avonds thuis kwam deed hij iets buitengewoons.

Hij trok zijn vest uit, nam een groote schaar en — sneed den vierden knoop van zijn vest af.

Daarna bekeek hij hem een geruimen tijd, legde hem in een lade en ging zuchtend naar zijn slaapkamer.

En het einde van de geschiedenis?

De heer Meyer is nu in het bezit van een allerliefste kleine vrouw, die Mali heet.

Aan zijn horlogeketting draagt hij een medaillon, waarin zich een vestknoop bevindt en als hij zijn vrouw aan het lachen wil brengen, dan behoeft hij slechts te zeggen:

„O jij vierde vestknoop!“

Titel van het volgende nummer (58) is:

De schat van den Staat.

Zie het volgend nummer.

